JAARVERSLAG 2015

SCHOOL DER POËZIE

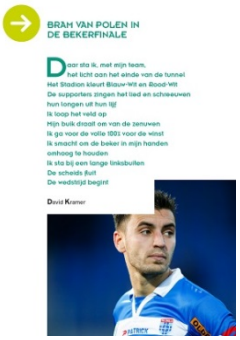

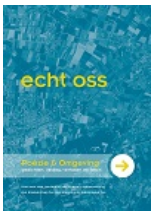

School der Poëzie heeft geretweet

Agnieten Zwartsluis @AgnietenCollege · 8 dec. 2015

Klas 3E is blij met de mooie ansichtkaarten! Bedankt, ze zijn prachtig! @schoolderpoezie

2 2

1. Van het bestuur 4

2. Financiën en prestaties 8
2.1 Balans Activa 8
2.2 Balans Passiva 9
2.3 Exploitatierekening 10
2.4 Resultaatbestemming 12
2.5 Projecten 2015 13
2.6 Prestatieoverzichten 14

3. Organisatie 17
4. Inhoudelijk verslag 18
5. Door het jaar heen 21

Bijlagen
1. Overzicht podiumpresentaties 33
2. Overzicht deelnemers lessen en workshops 34
3. Overzicht lesuren 36

1 VAN HET BESTUUR

Hierbij bieden we u het jaarverslag 2015 van School der Poëzie (SdP) aan. In dit eerste onderdeel daarvan, het bestuursverslag, vatten we de belangrijkste veranderingen en de resultaten van dat jaar samen en trekken belangrijke conclusies voor de – nabije – toekomst.

In 2015 is het bestuur van SdP aangevuld met dichteres en prijswinnares van de VSBPoëzieprijs 2013 Ester Naomi Perquin. Eind 2015 bestaat het bestuur uit Michael Defuster, Herma Hofmeijer, Ben Hurkmans, Ramsey Nasr, Ester Naomi Perquin en Myrle Tjoeng. In de nieuwe bestuurssamenstelling wordt op dezelfde voet samengewerkt met de directie als in de voorgaande jaren: een bestuur op afstand, functionerend als een raad van toezicht zoals beschreven in de CGC.
In 2015 kwam het voltallige bestuur twee keer volledig bijeen, in de eerste vergadering werd de jaarrekening besproken en goedgekeurd, in de tweede het jaarplan voor het daaropvolgende jaar, daarnaast hebben bestuursleden en directie enkele keren bilateraal overlegd.
Ook bezochten bestuursleden – vanzelfsprekend - activiteiten van School der Poëzie. Tussentijds zijn twee leden van bestuur direct beschikbaar ingeval de directie ruggenspraak nodig heeft.
De directie, bestaande uit Sarien Zijlstra en Ilonka Verdurmen bepaalt de grote lijn van het beleid en legt deze voor het bestuur voor reflectie en advies. Het team bestaat uit een 30-tal medewerkers die ieder ofwel als zzp-er ofwel via contracten voor (on)bepaalde tijd aan SdP zijn verbonden. De inhoudelijk drive om te werken bij SdP is voor de meeste medewerkers groter dan de financiële ruimte die ertegenover staat.

Prestaties en bevindingen

In 2015 is buitengewoon hard gewerkt, veel extra werk verzet, veelal vanuit hart voor de poëzie. De organisatie heeft zowel qua samenwerking met scholen, instellingen, bedrijven én in de vorm van concrete output qua aantallen (ruim 13000 deelnemers) en bereik (heel Nederland, België en daarbuiten) wederom een fantastische prestatie geleverd. Het bestuur betreurt dat door gebrek aan structurele middelen er geen ruimte is om deze extra prestaties te belonen.
Een punt van zorg bij het bestuur is dat additionele financiering vrijwel altijd gepaard moet gaan met een nieuw project of een nieuw plan – bij de directie van SdP zijn de ideeën en plannen schier onuitputtelijk, de kwalitatief goed functionerende projecten die bij het structurele aanbod horen, worden echter overvraagd en kunnen vrijwel niet additioneel gefinancierd worden, noch hebben de scholen (de grootste klantengroep) extra ruimte om hogere prijzen te betalen om zo extra ruimte te creëren.

Gerealiseerde activiteiten
Dat SdP met een bereik van ruim 13.000 kinderen en jongeren en incidenteel volwassenen ook dit jaar haar stempel goed weet te zetten in het culturele landschap is zonder meer een prestatie van formaat. Dat daarbij geconstateerd kan worden dat sommige van haar activiteiten zo gewild zijn dat de organisatie ´neen´ moet verkopen[1], zegt iets over receptie en kwaliteit van haar werk.

Kwaliteit, spreiding en verscheidenheid
De inhoud, de verscheidenheid en de geografische spreiding van activiteiten is verder vergroot. Er werden projecten uitgevoerd in Nederland, Frankrijk en Zwitserland. Vers is uitgebreid met meer activiteiten voor p.o. (talkshows) en het v.o. (essay en debat) en de samenwerking in België is verstevigd.

Het onverwoestbare concept van de *PoëzieRevue* is ook in 2015 weer aangepast aan de huidige wensen – en blijft daarmee het project bij uitstek om de doelstellingen van School der Poëzie te verwezenlijken.
Teleurstellend is en blijft dat dit kwalitatief goede, zo niet uitmuntende project op het gebied van concrete poëzie educatie juist door de overheidsbezuinigingen minder kan worden uitgevoerd dan gewenst. [2]

[1] Scholen en organisaties ervaren dat het project PoëzieRevue voor een eerste kennismaking met poëzie buitengewoon plezierig en effectief is en verzoeken derhalve vaak om dit project. Omdat de PoëzieRevue niet kostendekkend kan zijn, moet SdP in feite eigen geld meenemen in de vorm van subsidies en bijdragen om het te kunnen uitvoeren.
[2] Betalen voor cultuureducatie is ingewikkeld, een bijdrage van 12 euro per leerling voor een project is al voor veel scholen ´´veel´´. Voor een PoëzieRevue Classic liggen de kosten per leerling hoger dan €12,- euro en het verschil wordt betaald uit subsidies en bijdragen aan SdP.

Ook de vele, in meer of mindere mate reguliere les- en projectactiviteiten – al dan niet met partners - hebben geresulteerd in diverse bijzondere, kleinschalige activiteiten in veel Nederlandse én Belgische plaatsen.
School der Poëzie wist haar centrale rol in het Nederlandse poëzie- en cultuuronderwijsveld ook in 2015 te versterken.
De Amsterdamse samenwerking stond ook in 2015 hoog op de agenda: steeds meer doen organisaties, personen en scholen een beroep op de kennis en kwaliteit van School der Poëzie, in 2015 werden naast het geplande en reguliere werk projecten uitgevoerd rond de dichter Mandelstam, in Amsterdam West met Junigedicht, in Centrum rond de metroaanleg in de Vijzelgracht, in Nieuw West met Revue de Paré. Ook de samenwerking met Perdu en Slaa rond het festival Read My World is in 2015 voortgezet.
Buiten Amsterdam ontstonden en nieuwe samenwerkingen met scholen en bibliotheken (Rotterdam, Den Haag, Zwolle, Leiden, Nijmegen)– het netwerk breidt zich uit.

Internationaal
In 2015 werkte SdP met instellingen uit Frankrijk, Zwitserland en Italië aan deskundigheidsbevordering en zijn contacten gelegd met Griekenland en Duitsland over mogelijke nieuwe samenwerkingen. Met organisaties in België is een overleg gestart om de huidige samenwerking op termijn een meer structureel karakter te geven. Tevens is SdP in overleg met de organisatie van de Frankfurther Buchmesse over een project in Munster en gezamenlijke *Literatour* van Nederlandse, Duitse en Belgische jongeren en/of activiteiten in Munster.

Vernieuwing: Poëzie van Binnen naar Buiten
Als nieuw concept in 2013 ontwikkeld: *Poëzie van Binnen naar Buiten*. Een twee jaar durende leerlijn met poëzie voor het vmbo. Een traject van binnen schoolse activiteiten met poëzie naar buitenschoolse activiteiten met poëzie en met een lokale inbedding. Fonds 21 is de voornaamste financier van de initiatief. In 2014 werd het eerste deel van het project uitgevoerd op een vijftal vmbo-scholen, in 2015 het tweede deel. Inhoudelijk valt vooralsnog te concluderen dat twee jaar aaneengesloten werken op een school qua taalvorming en receptie van poëzie door jongeren zonder meer verbetering en verdieping oplevert. Het project loopt door tot begin 2016. Nu al zijn er scholen die graag voorzetting wensen van de initiatief – daarvoor is nieuwe financiering noodzakelijk.

VERS
Ook in 2015 mocht SdP een bijdrage ontvangen van VSBfonds voor Vers. Het project VERS behelst activiteiten voor kinderen en jongeren rond de VSBPoëzieprijs en wordt uitgevoerd in samenwerking met Poetry International en de stichting VSBPoëzieprijs. Het project kent een cyclus van een half jaar: lessen, voorrondes door heel Nederland en Vlaanderen en een manifestatie in mei in Amsterdam. In 2015 is het concept voor Vers aangepast naar meer lokale verbindingen en bredere uitzetting van activiteiten. Voor kinderen (po 7/8) zijn er lokale voorrondes uitgevoerd en voor vo6 zijn er debatten rond poëzie in het land georganiseerd. In 2015 werd Vers afgesloten in de Stadsschouwburg in Amsterdam met samen zo´n 1200 bezoekers – een groot genoegen. Daarnaast is het werken in België uitgebreid met een goede samenwerking met Poëziecentrum Gent en de gemeente Gent. Inhoudelijk geeft Vers ieder jaar een goede inhoudelijke impuls aan activiteiten van SdP.

Kwantitatieve gegevens
In het prestatieoverzicht verderop in dit jaarverslag zijn exacte cijfers opgenomen over het bereik en de aantallen. Het bestuur constateert dat de prestaties zonder meer laten zien dat SdP ook in 2015 meer kinderen en jongeren heeft weten te bereiken dan in eerste instantie mogelijk werd geacht en dat SdP activiteiten de doelstellingen van het kunstenplan 2014-2016 ruimschoots realiseert.
Daarbij merkt het bestuur op dat deze ´´goede´´ cijfers voor een groot deel verwezenlijkt kunnen worden mede dankzij ruime incidentele private bijdragen – dat draagt het gevaar in zich dat wat is opgebouwd aan inhoud en netwerk in een volgend jaar geen doorgang kan vinden wegens gebrek aan middelen. Over de prestaties in de toekomst is het bestuur voorzichtig: 2015 is qua prestaties een zeer geslaagd jaar - het blijft echter zo dat voor iedere bijzondere activiteit fondsen zullen moeten worden gevonden en juist dát blijkt ieder jaar ongewis.

Financiële stand van zaken

Inkomsten en uitgaven in 2015 lopen vrijwel parallel aan het begrote totaal van de prognose in het vorige jaarverslag. 2015 laat een fors tekort zien, na verwerking van de projectsaldi uit voorgaande jaren is het exploitatieresultaat echter neutraal.
Dat zowel in 2014 als 2015 verhoging van de deelnemersaantallen alsook een forse omzetverhoging is gerealiseerd zonder dat de vaste lasten buitensporig zijn gestegen zegt iets over de inzet van de directie en het team verbonden aan SdP, het product staat voorop en extra inzet lijkt gratis. Aan deze constatering verbindt het bestuur een zorg: op de lange termijn zijn er onvoldoende middelen om het nu werkzame team in stand te houden, hoewel het aan energie en daadkracht niet ontbreekt, zou het voor het bestuur een geruststelling zijn te weten dat de mogelijkheid zich aan kan dienen om zowel cao-honorering als voldoende vaste contracten te realiseren.

Het balanstotaal en in het bijzonder de liquiditeitspositie van SdP is ultimo 2015 goed, verwacht wordt dat aan het einde van het volgende boekjaar, na het afronden het lopende kunstenplan, deze positie minder zal zijn .
Het bestuur realiseert zich dat met ingang van 2015 de werkgever extra verplichtingen heeft gekregen in geval van ziekte en/of ontslag van een werknemer, het totaal aan eigen vermogen tracht het bestuur derhalve ook op niveau te houden. Daarnaast is de website aan vernieuwing toe, waarvoor ook een bedrag wordt gereserveerd.
Voor de toekomst verwacht het bestuur wisselende exploitatiebeelden, de afhankelijkheid van private fondsen en de onmogelijkheid tot grote prijsverhogingen in de sector waarin SdP opereert, creëren een onzekere toekomst. Het bestuur hoopt dat de overheid in een komend kunstenplan weer ruimere structurele mogelijkheden ontwikkelt – voor een ´parel´ [3] in de literatuureducatie, zoals SdP wel is beschreven, zouden ruimere structurele middelen zonder meer verdiend zijn.

Eigen inkomsten

Met een percentage van 51% eigen inkomsten voldoet SdP ruimschoots aan de eigen inkomsten eis. Het gevoerde beleid werpt zijn vruchten af. Het bestuur constateert evenals in 2014 ook dat het binnenbrengen van incidentele publieke gelden moeilijk is, het hebben van een bescheiden structurele subsidie werpt daartoe formele barrières op. Voor een kleine organisatie van School der Poëzie geldt hier dat de letter van wet in haar nadeel uitpakt.
Het doet het bestuur goed dat het feit dat beleidsmakers, klanten, organisaties zich zonder uitzondering lovend uitlaten over de activiteiten van SdP, dat het echter van jaar tot jaar moeilijk blijft de budgetten voor de activiteiten op niveau te houden, is soms wat somber stemmend.

Kwalitatieve prestatieafspraken

De activiteiten van School der Poëzie vormen een waardevolle, niet te veronachtzamen bijdrage aan de letterendiscipline en in het bijzonder aan de poëzie, aan het cultuurbewustzijn van de Nederlandse jeugd – en van andere Europese jongeren. De organisatie is effectief, slagvaardig en flexibel. Zij weet met een relatief kleinschalige opzet een breed publiek te bereiken en (inter)nationale uitstraling te verwerven, doordat pilots elders worden voortgezet, de navolging van de activiteiten blijft toenemen en ook de nodige media-aandacht genereren. De combinatie van kwaliteit en laagdrempeligheid staat niet alleen borg voor een adequate kennismaking met de discipline poëzie, maar ook voor de doorgifte van waardevol erfgoed op de lange termijn. Het fijnmazige netwerk van individuele contacten, scholen en instellingen maken SdP een graag geziene partner op het gebied van cultuureducatie, talentontwikkeling en wereldklasse.

Blik vooruit

Naar de opvatting van het bestuur voldoet School der Poëzie aan belangrijke voorwaarden om ook in de toekomst een centrale rol te spelen: de landelijke dekking en goede spreiding van activiteiten en het onverkort kwalitatieve hoogwaardige aanbod. Gezien het feit dat het einde van een kunstenplan in zicht is, ligt het in de rede om de kosten en activiteiten binnen de begrote totalen van het lopende plan te houden én de werkdruk het komende jaar waar mogelijk binnen normale proporties te houden.
Onderstaand overzicht toont de prognose voor 2016, aangepast aan de meest recente ontwikkelingen – eerder ontwikkelde begrotingen komen hiermee te vervallen.

[3] Citaat uit onderzoek Raaijmakers & Hofmeester, Adviseurs in Cultuur

	SDP		
	begroting 2016	*percentages*	*boekjaar 2015*
BATEN	*jan´16*		
Directe opbrengsten	**€ 65.600**	**16,1%**	**€ 112.252**
Subsidies publiek structureel	**€ 176.890**	**43,4%**	**€ 196.890**
Subsidie Letterenfonds	€ 78.000	19,1%	€ 97.000
Subsidie Gemeente Amsterdam	€ 98.890	24,3%	€ 99.890
Incidentele bijdragen publiek	**€ 0**	**0,0%**	**€ 4.400**
Incidentele bijdragen privaat	**€ 165.000**	**40,5%**	**€ 132.400**
TOTAAL BATEN	**€ 407.490**	**100,0%**	**€ 445.942**
LASTEN	*begroting 2016*	*percentages*	*boekjaar 2015*
Beheerslasten personeel	**€ 53.500**	**13,1%**	**€ 52.113**
Beheerslasten materieel	**€ 24.800**	**6,1%**	**€ 24.062**
Activiteitenlasten personeel	**€ 251.215**	**61,6%**	**€ 312.720**
Activiteitenlasten materieel	**€ 102.460**	**25,1%**	**€ 140.898**
TOTAAL LASTEN	**€ 431.975**	**106,0%**	**€ 529.793**
TOTAAL BATEN	**€ 407.490**	**100,0%**	**€ 445.942**
TOTAAL LASTEN	**€ 431.975**	**88,6%**	**€ 529.793**
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	-€ 24.485	11,4%	-€ 83.851
Saldo rente baten/lasten	€ 750		€ 1.670
Bijzondere baten en lasten,	€ 0		€ 80.445
Ontrekking reserves 31 dec	€ 23.735		€ 10.500
Exploitatieresultaat	**€ 0**		**€ 8.764**

Bestuur en directie van stichting School der Poëzie,

Michael Defuster, Herma Hofmeijer, Ben Hurkmans, Ramsey Nasr, Ester Naomi Perquin, Myrle Tjoeng
Ilonka Verdurmen, Sarien Zijlstra

Amsterdam, februari 2016

2 FINANCIËN EN PRESTATIES

2.1 Balans/activa

BALANS/ACTIVA		Boekjaar 2015 31 december 2015		Boekjaar 2014 31 december 2014
Vlottende activa	subtotalen		subtotalen	
Vorderingen				
Debiteuren	€ 8.412		€ 15.351	
Nog te ontvangen rente 2015	€ 1.670		€ 2.198	
Overige vorderingen	€ 1		€ 3.196	
Omzetbelasting	€ 7.765		€ 7.001	
Totaal Vorderingen		€ 17.848		€ 27.746
Liquide middelen		€ 278.180		€ 236.667
Totaal ACTIVA		**€ 296.028**		**€ 264.413**

De schaal van School der Poëzie geeft geen aanleiding om te investeren in vaste activa.

De debiteuren bestaan uit scholen en instellingen die projecten afnemen, het merendeel van de post debiteuren zijn opbrengsten van klanten die in december projecten hebben afgenomen. De overige vorderingen bestaan uit te verwachten rentebaten en terug te vorderen BTW over het vierde kwartaal van 2015.

De liquide middelen zijn incidenteel toegenomen wegens vooruitbetaalde facturen en subsidies voor 2016.

2.2 Balans/passiva

BALANS/PASSIVA		Boekjaar 2015 31 december 2015		Boekjaar 2014 31 december 2014
	subtotalen		subtotalen	
Eigen vermogen				
Algemene reserve	€ 66.154		€ 65.390	
Bestemmingsreserve 13-16	€ 15.000		€ 15.000	
Bestemmingsreserve website	€ 8.000			
Bestemmingsreserve personeel	€ 21.067		€ 31.567	
Totaal Eigen Vermogen		€ 110.222		€ 111.957
Kortlopende schulden				
Leveranciers	€ 3.500		€ 3.500	
Reservering vakantiegeld	€ 4.699		€ 4.699	
Vooruitontvangen Letterenfonds 2016	€ 38.500		€ 38.500	
Vooruiontvangen VSBfonds	€ 120.000		€ 80.444	
Vooruitontvangen facturen 2016	€ 8.291		€ 16.240	
Belasting sociale premies	€ 9.257		€ 9.072	
Teveel betaalde facturen	€ 1.560		€ 0	
Totaal Kortlopend		€ 185.806		€ 152.455
Totaal PASSIVA		**€ 296.028**		**€ 264.412**

Algemene Reserve
De algemene reserve blijft op hetzelfde niveau. School der Poëzie streeft naar een algemene reserve van een kleine 15% van de gemiddelde totale baten in een jaar.

Bestemmingreserve 13-16
Deze reserve komt voort uit het restant frictiekosten van OCW en is in 2015 niet aangesproken. In 2016 zal deze reserve worden ingezet.

Bestemmingsreserve personeel
SdP is niet aangesloten bij een werkgeversorganisatie en heeft voor haar vaste en tijdelijk personeel geen pensioen opgebouwd. De reserve dient ter compensatie hiervoor, in 2015 is een klein deel van deze reserve uitgekeerd.

Kortlopende schulden
Leveranciers per 31 december, de reservering voor vakantiegeld te betalen in mei 2016. De structurele bijdrage van het Letterenfonds voor 2015, de helft van dit bedrag is reeds ontvangen. Tevens hebben een aantal klanten vooruit betaald voor activiteiten in 2015. Het VSBfonds heeft in december een bijdrage gestort voor het realiseren van Vers 2016.

Niet in de balans opgenomen verplichting
Stichting School der Poëzie heeft een huurverplichting jegens Stichting Studio 239. Huur bedraagt circa €8.000 per jaar.

2.3 Exploitatierekening

LASTEN	boekjaar 2015	percentages	begroting 2015	boekjaar 2014
Beheerslasten personeel	**€ 52.113**	**11,69%**	**€ 54.000**	**€ 53.616**
Beheerslasten materieel	**€ 24.062**	**5,40%**	**€ 21.000**	**€ 20.113**
Activiteitenlasten personeel	**€ 312.720**	**70,13%**	**€ 327.966**	**€ 306.305**
Staf/artistieke leiding	€ 111.468	25,00%	€ 117.378	€ 120.085
Leskosten	€ 91.931	20,61%	€ 76.775	€ 87.528
Uitvoerend personeel	€ 74.730	16,76%	€ 98.561	€ 70.745
Overig personeel	€ 34.591	7,76%	€ 35.252	€ 27.947
Activiteitenlasten materieel	**€ 140.898**	**31,60%**	**€ 145.417**	**€ 107.623**
Productie lessen/revue	€ 32.949	7,39%	€ 22.585	€ 18.752
Uitvoering materieel	€ 64.377	14,44%	€ 82.362	€ 73.615
Publiciteitskosten	€ 43.572	9,77%	€ 40.470	€ 15.256
TOTAAL LASTEN	**€ 529.793**	**118,80%**	**€ 548.383**	**€ 487.657**

Lasten
In de beheerslasten personeel zijn kosten opgenomen voor zakelijke leiding (0,90 fte). De beheerslasten materieel zijn hoger dan in 2014 i.v.m. eenmalige scholingskosten.

Activiteitenlasten personeel
Artistieke leiding (0,90 fte), productiemedewerker (0,60 fte), publiciteitsmedewerker (0,20 fte) met vaste contracten en overige productiemedewerkers op freelancebasis.
De leskosten (kosten voor freelance docenten) zijn relatief gezien hoger dan voorgaande jaren; er worden meer lessen gegeven. Ook is de 'lestijd' van de artistieke leiding (deels) verdisconteerd in deze post. De kosten voor uitvoerend personeel zijn lager wegens een simpele uitvoering van de zg. talkshows en de show essay en debat.

Activiteitenkosten materieel
De productiekosten voor de lessen, project en revues zijn hoger dan begroot, veroorzaakt door de voorbereidingskosten voor de uitgaven van een vijftal bundels voor het project Poëzie van Binnen naar Buiten.
In verhouding tot de personele kosten is er alles aan gedaan om de materiële kant van de uitvoeringskosten zoveel mogelijk binnen de begroting te houden, zonder kwaliteitsverlies. SdP heeft in 2015 i.m. lagere zaalkosten kunnen bewerkstelligen door een regeling te treffen met de Openbare Bibliotheek Amsterdam, die zijn accommodaties een heel jaar tegen zeer lage kosten ter beschikking heeft gesteld.
Publiciteitskosten zijn gestegen door de uitgaven voor ontwerp en druk van boekjes in Poëzie van Binnen naar Buiten en een eerste investering in de website.

BATEN	boekjaar 2015	percentages	begroting 2015 *feb'15*	boekjaar 2014
Directe opbrengsten	**€ 112.252**	**25,17%**	**€ 67.200**	**€ 124.838**
Publieksinkomsten	€ 112.224	25,17%	€ 67.200	€ 111.525
Sponsors/giften/ANBI	€ 10	0,00%		€ 10.500
Overige inkomsten	€ 18	0,00%		€ 2.813
Indirecte inkomsten	**€ 0**	**0,00%**	**€ 25.181**	€ 0
Subsidies publiek structureel	**€ 196.890**	**44,15%**	**€ 196.860**	**€ 180.547**
Subsidie Letterenfonds	**€ 97.000**	**21,75%**	**€ 97.000**	**€ 80.657**
Subsidie Gemeente Amsterdam	**€ 99.890**	**22,40%**	**€ 99.860**	**€ 99.890**
Incidentele bijdragen publiek	**€ 4.400**	**0,99%**	**€ 3.000**	**€ 21.000**
Erasmus +	€ 3.400	0,76%	€ 3.000	€ 7.500
Gemeente Dronten	€ 1.000	0,22%	€ 0	€ 5.500
Bijdrage gem Hengelo	€ 0	0,00%	€ 0	€ 2.000
Bijdrage gem Rotterdam	€ 0	0,00%	€ 0	€ 6.000
Incidentele bijdragen privaat	**€ 132.400**	**29,69%**	**€ 172.500**	**€ 225.000**
Bijdrage PBF Flevoland	€ 0	0,00%	€ 2.500	€ 7.500
Bijdrage Fonds Bja-cow	€ 10.000	2,24%	€ 20.000	€ 10.000
Bijdrage Poeziecentrum	€ 2.400	0,54%	€ 0	€ 1.500
Bijdrage VSBfonds	€ 115.000	25,79%	€ 115.000	€ 110.000
Bijdrage Fonds 21	€ 0	0,00%	€ 30.000	€ 90.000
Bijdrage Rabobank Dronten	€ 2.000	0,45%	€ 2.000	€ 3.000
Bijdrage Taalunie	€ 3.000	0,67%	€ 3.000	€ 3.000
TOTAAL BATEN	**€ 445.942**	**100%**	**€ 464.741**	**€ 551.385**

Baten

De publieksinkomsten zijn fors hoger dan begroot door meer klanten en activiteiten. Een groot deel van de meeropbrengst komt voor uit de nieuwe projecten die SdP kon generen door geld van private fondsen én een vergroting van opbrengst uit lessen . Er is een bescheiden prijsverhoging doorgevoerd en enkele incidentele activiteiten hebben tevens extra opbrengsten gegenereerd.

De subsidie van de gemeente Amsterdam is structureel voor de periode 13-16. De structurele subsidie van het Letterenfonds is eenmalig hoger wegens een extra bijdrage van € 20.000,- voor de jaren 2015 en 2016. Deze bijdrage is in haar geheel ingezet in 2015.

Incidentele publieke bijdragen zijn specifiek ontvangen voor Poëzie van Binnen naar Buiten en voor het internationale project Ethap.

Incidentele bijdragen privaat worden gedomineerd door bijdragen van Fonds BJA-Cow (voor Poëzie van Binnen naar Buiten) en het VSBfonds (voor Vers), daarnaast bijdragen voor genoemde projecten op lokaal niveau en van de Taalunie voor Vers in België.

2.4 Resultaatbestemming en reserves

Het saldo uit de gewone bedrijfsvoering bedraagt minus -€ 83,851, dit is vrijwel zoals begroot. In 2014 heeft echter een verrekening plaatsgevonden van lopende projecten, resulterende in een bedrag op de balans in 2015 kon worden ingezet voor verschillende projecten. Het gezamenlijke saldo van kosten en baten van deze projecten leert ultimo 2015 terug als post bijzonder baten en lasten, projecten 2015. Na toevoeging van deze bijzonder baten en lasten en een onttrekking uit reserve personeel voor scholingskosten in 2015 resteert als exploitatieresultaat een positief saldo van € 8.764,-

	boekjaar 2015		begroting 2015	boekjaar 2014
TOTAAL BATEN	**€ 445.942**	**100,00%**	**€ 464.741**	**€ 551.385**
TOTAAL LASTEN	**€ 529.793**	**118,80%**	**€ 548.383**	**€ 487.657**
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	**-€ 83.851**	**-18,80%**	**-€ 83.642**	**€ 63.728**
Saldo rente baten/lasten	€ 1.670		€ 2.000	€ 4.204
Bijzondere baten en lasten, projecten 2015	€ 80.445		€ 80.444	-€ 70.151
Ontrekking reserves 31 dec	€ 10.500		€ 1.198	€ 13.933
Exploitatieresultaat	**€ 8.764**		**€ 0**	**€ 11.714**

Bijzondere baten en lasten, projecten 2015
Eind 2014 zijn de afzonderlijke lopende projecten gesaldeerd en als reservering op de balans gezet. In 2015 is de administratie verder aangepast richting projectadministratie en projecten en structurele subsidies lopen nu parallel waardoor verrekening niet meer nodig is.

Resultaatbestemming 2015
In 2015 is € 10.500,- onttrokken aan de bestemmingreserve personeel voor extra scholing. Toevoeging van dit saldo aan het resultaat van gewone bedrijfsvoering geeft een exploitatieresultaat van € 8.764,-

Toevoeging en onttrekking reserves
Van het resultaat in 2015 wordt er €764,- aan de algemene reserve toegevoegd, het saldo per 1 januari 2015 wordt derhalve € 66.154,-.
De bestemmingsreserve 13-16 is niet aangesproken in 2015. Van het resterende resultaat wordt een reservering opgenomen voor het ontwikkelen van een nieuwe website.

Resultaatbestemming 2015	stand 31-12-15	ontrekking	toevoeging	stand 01-01-16
Algemene reserve	€ 65.390	0,00	764,10	€ 66.154
Bestemmingreserve personeel	€ 31.567	-10.500,00	0,00	€ 21.067
Bestemmingsreserve 13-16	€ 15.000	0,00	0,00	€ 15.000
Bestemmingreserve website	€ 0	0,00	8.000,00	€ 8.000
	€ 111.957	**-10.500,00**	**8.764,10**	**€ 110.221**

2.5 Projecten 2015

Kostenplaatsen/projecten											
	boekjaar 2015	**ALG**	**Vers 2015**	**CLASSIC**	**Vers 2016**	**ETHAP**	**Poëzie BB**	**Poëzie BB**	**LESSEN**	**JUNI GEDICHT**	**Totaal**
BATEN	totalen alg	sdp						A´dam	**WCFA**		projecten 15
Opbrengsten											
Publieksinkomsten	€ 112.224	€ 1.040	€ 18.409	€ 37.833	€ 2.463	€ 0	€ 8.137	€ 7.268	€ 37.074	€ 0	€ 112.224
Sponsor / anbi	€ 10	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 10	€ 0	€ 0	€ 0	€ 10
Overige inkomsten	€ 18	€ 18	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 18
Rente	€ 1.670	€ 1.670	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.670
Bijdragen											
Subsidie Letterenfonds	€ 97.000	€ 97.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 97.000
Subsidie Gemeente Amsterdam	€ 99.890	€ 99.890	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 99.890
Overige bijdragen publiek	€ 4.400	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 3.400	€ 1.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 4.400
Overige bijdrage privaat	€ 132.400	€ 0	€ 120.400	€ 0	€ 0	€ 0	€ 2.000	€ 10.000	€ 0	€ 0	€ 132.400
TOTAAL BATEN	**€ 447.612**	**€ 199.618**	**€ 138.809**	**€ 37.833**	**€ 2.463**	**€ 3.400**	**€ 11.147**	**€ 17.268**	**€ 37.074**	**€ 0**	**€ 447.612**

	boekjaar 2015	**ALG**	**Vers 2015**	**CLASSIC**	**Vers 2016**	**ETHAP**	**Poëzie BB**	**Poëzie BB**	**LESSEN**	**JUNI GEDICHT**	**Totaal**
LASTEN	totalen alg	sdp						A´dam			projecten 15
Beheerslasten personeel	€ 52.113	€ 25.990	€ 7.277	€ 7.707	€ 0	€ 0	€ 7.426	€ 3.713	€ 0	€ 0	€ 52.113
Beheerslasten materieel	€ 24.062	€ 20.273	€ 1.450	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.560	€ 780	€ 0	€ 0	€ 24.062
Activiteitenlasten personeel											
Staf/artistieke leiding	€ 78.327	€ 41.489	€ 7.292	€ 12.820	€ 0	€ 0	€ 10.549	€ 6.176	€ 0	€ 0	€ 78.327
Freelance staf	€ 33.141	€ 5.500	€ 10.144	€ 650	€ 100	€ 0	€ 14.000	€ 247	€ 0	€ 2.500	€ 33.141
Leskosten	€ 91.931	€ 0	€ 33.995	€ 13.647	€ 3.678	€ 0	€ 10.078	€ 4.412	€ 26.120	€ 0	€ 91.931
Uitvoerend personeel	€ 74.730	€ 0	€ 34.377	€ 32.868	€ 2.419	€ 0	€ 0	€ 4.217	€ 850	€ 0	€ 74.730
Overig personeel	€ 34.591	€ 0	€ 17.859	€ 10.495	€ 679	€ 0	€ 3.750	€ 1.258	€ 550	€ 0	€ 34.591
Activiteiten materieel											
Productie lessen/revue	€ 32.949	€ 65	€ 6.929	€ 1.106	€ 5.997	€ 975	€ 11.410	€ 5.542	€ 925	€ 0	€ 32.949
Uitvoering materieel	€ 64.377	-€ 660	€ 46.636	€ 13.477	€ 107	€ 1.902	€ 1.693	€ 1.177	€ 45	€ 0	€ 64.377
Publiciteitskosten	€ 43.572	€ 726	€ 1.525	€ 2.500	€ 2.630	€ 0	€ 28.857	€ 4.834	€ 2.500	€ 0	€ 43.572
TOTAAL LASTEN	**€ 529.793**	**€ 93.383**	**€ 167.484**	**€ 95.270**	**€ 15.610**	**€ 2.877**	**€ 89.322**	**€ 32.357**	**€ 30.990**	**€ 2.500**	**€ 529.793**
SALDO 31 dec	**-€ 82.181**	**€ 106.234**	**-€ 28.674**	**-€ 57.437**	**-€ 13.147**	**€ 523**	**-€ 78.176**	**-€ 15.089**	**€ 6.084**	**-€ 2.500**	**-€ 82.181**
Bijzondere baten en lasten van balans	€ 80.445	€ 0	€ 23.138	€ 0	€ 0	€ 525	€ 54.956	-€ 674	€ 0	€ 2.500	€ 80.445
SALDO Project 31 dec	**-€ 1.736**	**€ 106.234**	**-€ 5.537**	**-€ 57.437**	**-€ 13.147**	**€ 1.048**	**-€ 23.220**	**-€ 15.763**	**€ 6.084**	**€ 0**	**-€ 1.736**

Naast de reguliere activiteiten zijn ook in 2015 projecten begonnen/afgerond waarvoor een doelbijdrage werd verstrekt. Bovenstaand overzicht geeft de financiële stand van zaken per project eind december 2015 weer.

SdP Alg Het totaal van algemene kosten: directie, vast personeel, kantoor- en administratiekosten. Een deel van deze kosten zijn doorgerekend aan projecten met afzonderlijke financiering. In 2016 zal dit administratief verder worden uitgewerkt.

Vers ´15 en Vers ´16 – activiteiten rond de nieuwe VSBPoëzieprijs, jaarlijks uit te reiken. De activiteiten behelzen een voorrondes en debatten in Nederland en België en de manifestatie in mei. De projectfinanciering gaat per jaar – de kosten worden derhalve afzonderlijk bijgehouden. Vers ´15 is afgerond, Vers ´16 loopt door tot ver in 2016. In 2015 zijn al beperkt kosten gemaakt voor Vers 16.

ETHAP – internationaal project gericht op bijscholing en uitbreiding van de mogelijkheden van poëzie met een therapeutisch effect. Subsidie uit de z.g. Erasmus+-gelden. Project is in najaar 2015 afgerond.

Poëzie van Binnen naar Buiten – tweejarig project gericht op het ontwikkelen en uitvoeren van een leerlijn poëzie voor het vmbo. *Poëzie van Binnen naar Buiten Amsterdam* – apart geld toegezegd van fonds Bja-cow voor de uitvoering van PBB in Amsterdam. Project loopt door t/m begin 2016.

Lessen, WCFA – totaalpost van alle ´´losse´´ projecten en workshops en de samenwerking met Read My World. Vanaf 2016 zullen hier ook structurele lasten aan worden doorberekend waardoor er meer inzicht komt in de daadwerkelijke kosten. De nu zichtbare meeropbrengst valt daarmee weg.

Junigedicht – Aandacht geven aan poëzie in het Westerpark in juni. Afgerond in 2015.

2.6 Prestatieoverzicht

Prestatieoverzicht model Amsterdam	Boekjaar 2015	begroot 2015	Boekjaar 2014
Kernactiviteiten			
Aantal lezingen	61	40	51
Aantal bezoeken lezingen	9245	7000	7625
Bijdrage talentontwikkeling en cultuureducat			
Bereikte scholen	105	70	117
Bereikte scholieren	13378	6800	13748
Jonge makers (zit ook in bereikte scholieren)	4	2	0
Bijdrage wereldklasse			
Internationale coporducties	1	1	2
Producties buitenland	3	3	3
Internationaal activiteiten in Amsterdam	3	1	5
Aandeel buitenlands bezoek van totaal	60	75	20

Kernactiviteiten
Onder aantal lezingen het totaal aantal podiumpresentaties met een openbaar karakter (PoezieRevues en overig). Daaronder het aantal bezoekers hierbij.

Bijdrage talentontwikkeling en cultuureducatie
Het geheel van bereikte scholen/scholieren en jonge makers/volwassenen. In bijgevoegde diagrammen staat de percentuele verdeling per schoolsoort vermeld.

Bijdrage wereldklasse
Met het festival Read my World zijn een tweetal gezamenlijk producties gemaakt met gast-schrijvers en scholieren uit Amsterdam, in België en Frankrijk zijn lessen en (in België) Revues uitgevoerd. Het aandeel buitenlands bezoek is een schatting over het hele jaar.

Prestatieoverzicht algemeen door de jaren heen

Onderstaand overzicht zijn de prestaties door de jaren heen vergeleken en nader gerubriceerd en onderverdeeld in standplaats (Amsterdam) en daarbuiten.

MODEL PRESTATIEOVERZICHT	Boekjaar 2015	*Begroting 2015*	Boekjaar 2014	Boekjaar 2013	Boekjaar 2012	Boekjaar 2011	Boekjaar 2010	Boekjaar 2009
BEMIDDELINGEN	**105**	**80**	**117**	**104**	**127**	**110**	**104**	**107**
Scholen/instellingen standplaats	39	*45*	42	35	46	48	54	40
Scholen/instellingen buiten standplaats	66	*35*	75	69	81	62	50	67
DEELNEMERS alle projecten	**13378**	**6800**	**13748**	**10709**	**14228**	**11513**	**11091**	**10941**
Deeln. stpl.	5912	*2800*	4891	4649	5604	4693	4659	4172
Deeln. buiten stpl.	7466	*4000*	8857	6060	8624	6820	6432	6769
EVENEMENTEN	**61**	**40**	**51**	**42**	**47**	**41**	**42**	**50**
PoezieRevue's en overig podium stpl.	34	*25*	21	23	27	24	24	24
PoezieRevue en overig podium buiten stpl.	27	*15*	30	19	20	17	18	26
BEZOEKERS bij evenementen	**9245**	**7000**	**7625**	**6681**	**2450**	**1880**	**1408**	**2327**
Bezoekers stdpl	5305	*3000*	3625	4316	1380	1608	565	1592
Bezoekers buiten stdpl	3940	*4000*	4000	2365	1070	272	843	735
INHOUDELIJKE UREN op scholen instellingen	**1639,5**	**1050**	**1602**	**1417**	**1775,5**	**1800**	**1705,5**	**1714**
Lesuren stpl.	688	*450*	737	724	817,5	947	714	735
Lesuren buiten stpl.	951,5	*600*	865	693	958	853	991,5	980

Bemiddelingen
Vele projecten van School der Poëzie kennen meerdere participanten. In dit overzicht is gekozen voor participanten met wie een contract is afgesloten om activiteiten te verrichten. In Amsterdam 39 contracten, buiten Amsterdam 66.

Deelnemers
Het totale aantal deelnemers aan lessen en workshops. De activiteiten van SdP zijn veelal met kinderen, jongeren en incidenteel volwassenen, in het overzicht hieronder de verdeling van deelnemers per schoolsoort, waarbij moet worden aangetekend dat de categorieën vmbo en havo/vwo soms in elkaar overlopen omdat scholen, zeker inde onderbouw van het hoger onderwijs, per klas niet altijd een scheiding in schoolniveau aanbrengen. Daaronder een overzicht van diezelfde deelnemers verdeeld over de verschillende programma´s van SdP.

Overzicht deelnemers verdeeld over schoolsoorten

Deelnemers workshops en lessen	Totaal	A´dam	Buiten
Primair onderwijs	**1625**	**630**	**995**
VMBO	**6200**	**3225**	**2975**
VO	**5263**	**2047**	**3216**
Volwassenen en talenten	**290**	**10**	**280**
TOTAAL	**13378**	**5912**	**7466**

Overzicht deelnemers verdeeld over de verschillende projecten en programma´s

Deelnemers workshops en lessen	Totaal	A´dam	Buiten
POEZIE vBnB	**875**	**125**	**750**
VERS	**4350**	**1079**	**3271**
CLASSIC	**3301**	**3301**	**0**
LESSEN EN OP MAAT	**4562**	**1397**	**3165**
TALENT EN VOLW	**290**	**10**	**280**
TOTAAL	**13378**	**5912**	**7466**

Podiumpresentaties
Toegankelijke voorstellingen en manifestaties, waaronder voor het veel PoëzieRevues Classic, openbare presentaties binnen Poëzie van Binnen naar Buiten, de manifestatie Vers, het optreden van de LeesClub in Perdu en enkele samenwerkingsactiviteiten met onder meer St. Lezen, Muiderslot en diverse musea, bibliotheken.
Niet alle projecten hebben een podiumonderdeel, dat verschil is goed zichtbaar bij de projecten van Op maat – vaak zijn dat lessen en workshops terwijl juist Vers, de PoëzieRevue Classic en Poëzie van Binnen naar Buiten veel openbare podiumonderdelen hebben. In Amsterdam zijn dit jaar 19 PoëzieRevues trajecten gerealiseerd – de meeste verzoeken van scholen konden dit jaar gehonoreerd – een deel valt onder PBB.

Overzicht aantal voorstellingen en presentaties per programma

Voorstellingen en presentaties	Openbare activiteiten totaal	A´dam	Buiten
POEZIE vBnB	**6**	**1**	**5**
VERS	**24**	**5**	**19**
CLASSIC	**19**	**19**	**0**
LESSEN EN OP MAAT	**8**	**5**	**3**
TALENT EN VOLW	**4**	**4**	**0**
TOTAAL	**61**	**34**	**27**

Bezoekers podiumpresentaties
Naast bezoeken van deelnemers aan lessen en workshops aan voorstelling en manifestaties zijn er altijd extra bezoekers; de aantallen zijn een schatting. In tegenstelling tot het kunstenplan 09-12 zijn onder deze post tevens de deelnemers aan lessen die ook een podiumpresentatie bijwonen meegeteld.
Unieke bezoeken aan de website (niet opgenomen in overzicht) fluctueren rond 2.000 per maand.

Overzicht bezoekersaantal per programma

Voorstellingen en presentaties	Bezoekers totaal	A´dam	Buiten
POEZIE vBnB	**370**	**40**	**330**
VERS	**4695**	**1330**	**3365**
CLASSIC	**3375**	**3375**	**0**
LESSEN EN OP MAAT	**570**	**325**	**245**
TALENT EN VOLW	**235**	**235**	**0**
TOTAAL	**9245**	**5305**	**3940**

Inhoudelijke uren
Uitsluitend opgenomen de uren die daadwerkelijk toe te kennen zijn aan lesgeven. In 2014 zijn daarnaast ook uren besteed aan ontwikkeling en herziening van activiteiten (niet meegerekend in dit overzicht).

Overzicht deelnemers, klassen en lesuren

Lesuren en klassen	Deelnemers	Klassen/groepen	Lesuren
POEZIE vBnB	**875**	**37**	**227**
VERS	**4350**	**169**	**398**
CLASSIC	**3301**	**148**	**387**
LESSEN EN OP MAAT	**4562**	**181**	**595**
TALENT EN VOLW	**290**	**16**	**33**
TOTALEN	**13378**	**551**	**1640**

3 ORGANISATIE

Bestuur
Het bestuur van School der Poëzie bestond in 2015 uit Michael Defuster, Ramsey Nasr, Ben Hurkmans, Myrle Tjoeng (lid), Ester Naomi Perquin (lid) en Herma Hofmeijer (interim voorzitter).
Het bestuur volgt in zijn aanpak de aanbevelingen uit de *code cultural governance*, waarbij de werkwijze gekarakteriseerd kan worden als een bestuur met directiemodel. Het bestuur is onbezoldigd. Er is een aftreedrooster.

Directie en staf
School der Poëzie opereert vanuit een relatief klein kantoor en onderhoudt van daaruit een breed netwerk van verschillende medewerkers. De dagelijkse werkzaamheden werden in 2015 in goede banen geleid door 1,80 fte medewerkers met een vast contract: Ilonka Verdurmen (artistieke directie), Sarien Zijlstra (zakelijke directie). Voor de publiciteit en productie zijn twee contracten afgesloten met Daniel Bulthuis en Claire Philips (samen 0,80 fte). Freelance-producenten zijn Mick Witteveen, Minjon Olgers en Dasja Koot. Ook voor de overige activiteiten zijn freelance-medewerkers ingezet, uit het netwerk van zo'n 35 personen, die op allerlei terreinen activiteiten uitvoeren.

Docenten
De kracht van onze projecten berust op kwaliteit: de unieke aanpak, de goed opgeleide poëziedocenten, de professionele medewerkers, het uitgebreide netwerk. De ongeveer tien freelance docenten die zijn verbonden aan School der Poëzie hebben ieder hun specialisatie, maar voorop staat dat zij beschikken over de pedagogische kwaliteiten om effectieve poëzielessen te kunnen geven. Alle docenten/dichters hebben ook een andere werkkring en hun eigen netwerk, zodat uitwisseling en innovatie organisch tot stand komen. De docenten lezen en bespreken gedichten met hun groepen, ontwikkelen en geven schrijfopdrachten en helpen de gedichten bij te schaven tot een zo hoog mogelijk niveau. Lesinvulling, pedagogische problemen, aan elk onderdeel van het proces wordt grote aandacht besteed.

Als poëziedocenten werkten in 2015 onder meer Ineke Holzhaus, Jos van Hest, Diana Ozon, Mieke Vermeulen, Jacques Brooijmans, Gerard Beentjes, Ineke Riem, Dasja Koot, Darja de Wever, Marije Uittenhaage, en Anne Budgen, Peter Krijn Hesselink, Anne Masselink, Sietske Dudink, Andre Accord, Alleandro Paolillo, Mustafa Stitou.
Docenten voordracht: Dasja Koot, Ilonka Verdurmen en Jacques Brooijmans.
Als *dichter op school* zijn scholen bezocht door Tjitse Hofman, Mustafa Stitou en anderen.

Kunstenaars
Bij de uitvoering van onze projecten zijn vaak kunstenaars uit meerdere disciplines betrokken: dansers, muzikanten, dichters, *freestylers*, acteurs, filmers en vj's. School der Poëzie kan putten uit een breed bestand van freelancers om voor elk gevraagd project kwaliteit op maat te bieden. We onderhouden regelmatig contact met deze medewerkers om inhoud en uitvoering van optredens en projecten te optimaliseren. Daarnaast zijn telkens weer deskundigen bereid zitting te nemen in onze jury's voor de professionele boordeling van door jongeren geschreven poëzie

Contacten
Onze contacten met scholen breiden zich steeds verder uit: naast vaste, jarenlange contacten - zoals met het Mundus en Zuiderlicht in Amsterdam - ontstonden in 2015 weer contacten met nieuwe scholen, zoals een tiental basisscholen in Nijmegen, scholen in Gent en Terschelling. Daarnaast werken we met regelmaat succesvol samen met bibliotheken, theaters, musea en andere instellingen voor diverse activiteiten.
Met Poetry International en stichting VSB Poëzieprijs is structureel overleg over de activiteiten rond deze prijs. Met het het Sock over cultuureducatie in Amsterdam over met st Lezen over samenwerking in de toekomst.
Ook is er structureel overleg met andere literaire instellingen, onder meer in de vorm van een regelmatig overleg met Slaa, Perdu, Oba, Read My World

SdP, jan´16

4 INHOUDELIJK VERSLAG

School der Poëzie brengt kinderen en jongeren - en incidenteel volwassen - op een effectieve manier in contact met poëzie. Door het ontwikkelen en uitvoeren van projecten, lesmateriaal, lezingen en onderwijsmethodieken. Daarbij gaat specifieke aandacht uit naar culturele uitwisseling tussen (lokale) instellingen en verschillende kunstdisciplines, naar scholen in een kansarme omgeving én naar trajecten voor talentontwikkeling. Naast deze belangrijke, kwalitatief hoogstaande aanvulling op het reguliere onderwijs (dat hiervoor veelal nauwelijks gelegenheid biedt), vervult School der Poëzie een belangrijke rol als kenniscentrum voor cultuureducatie op het gebied van poëzie.

Omdat dit alles gebeurt in een zeer dynamisch krachtenveld, zijn voortdurend onderzoek en actualisatie en vernieuwing van kennis noodzakelijk, zodat tijdig en adequaat kan worden ingespeeld op ontwikkelingen, veranderende eisen en verwachtingen. Onze unieke aanpak biedt daartoe de mogelijkheid; continue evaluatie en verbetering zijn de afgelopen twintig jaar in de genen gaan zitten.

Niet alles laat zich eenvoudig uitdrukken in cijfers en percentages. Poëzie *leren* lezen, je gedachten daarover formuleren én er gezamenlijk over discussiëren, zelf schrijven en eigen werk presenteren: het zijn waardevolle, wezenlijke ervaringen die bijdragen aan volwaardig burgerschap en daarmee aan de kwaliteit van onze samenleving. Ze scherpen niet alleen de pen, het taalvermogen en het zelfvertrouwen, maar ook de kritische blik en communicatieve vaardigheden, het vermogen je te verwonderen én te genieten. Daarmee brengen ze begrip voor het belang van taal, historie, traditie en cultuur - en wellicht de essentie van kunst - dichterbij.

De één ontwikkelt zich tot dichter, de ander tot rapper, een derde tot betalende cultuurconsument en weer een ander wellicht tot mecenas – allemaal rollen waarvan geen sprake kan zijn als de betrokkenen niet op jeugdige leeftijd op een aansprekende manier in aanraking zijn gekomen met poëzie. School der Poëzie legt daarvoor een solide basis in heel Nederland, en waarborgt aandacht voor belangrijk Nederlands erfgoed onder een publiek dat daar zonder onze projecten wellicht minder oog voor zou hebben.

Door haar effectiviteit, flexibiliteit, relatieve kleinschaligheid en onveranderde hoge kwaliteit levert School der Poëzie een waardevolle bijdrage aan de letterendiscipline en in het bijzonder aan de poëzie, aan het cultuurbewustzijn van de Nederlandse jeugd – en van andere Europese jongeren. De laagdrempeligheid staat niet alleen borg voor een adequate kennismaking met de discipline poëzie, maar ook voor de doorgifte van het erfgoed op langere termijn.

Een deel van de werkzaamheden van School der Poëzie wordt gevormd door het verzorgen van een groot aantal lessen, ontwikkeling en uitvoering van diverse projecten, en het adviseren over inhoud en aanpak van lessen en projecten, zoals thematiek en lesmethoden. Dit gebeurt veelal op verzoek en vaak in samenwerking met diverse partners. De lessen zijn vaak – maar niet altijd – thematisch; doel kan bijvoorbeeld zijn lezen en schrijven op basis van herinneringen, van taal en cultuur, van een bepaalde dichter.
In 2015 zijn weer nieuwe les- en projectconcepten uit het aanbod van School der Poëzie toegevoegd: gegeven de respons stuk voor stuk interessante toevoegingen aan het aanbod literatuureducatie. Samen valt dit cluster werkzaamheden onder ***Lessen en Projecten op Maat***.

Met vele partners hebben we in 2015 samengewerkt aan diverse activiteiten, van korte projecten op scholen tot uitgebreid thematische trajecten met vele deelnemers. Een - niet uitputtend - overzicht:

- Uitreiking Hooftjuweel in Rijksmuseum Muiderslot; *Een gloednieuwe prijs voor het beste gedicht dat de afgelopen dertien(!) jaar is voortgekomen uit de poëziewedstrijd Kasteeljuweel*
- Het poëzieproject Woordenstroom Vijzelgracht;
- *KunstGedichten* Met Scholen in Kunst/ Museum KAdE;
- Poëzie en beeldende kunst gecombineerd in het project *Van Rotstekening tot Graffiti* van dichteres Diana

- *What comes from afar…*Werken met jongeren van het Hervormd Lyceum West, CS Buitenveldert en Open Schoolgemeenschap Bijlmer met gast-schrijvers van Read My World
- diverse rapworkshops;
- algemene poëzielessen met basisonderwijsdocenten, in bibliotheken en op scholen in heel Nederland;
- advies over en concrete bijdragen aan diverse poëzieprojecten in heel Nederland en daarbuiten, telefonisch, per e-mail en live, bijvoorbeeld over het opzetten van projecten aan diverse bibliotheken en scholen.
- Mandelstamproject, dichten rond een beeld van deze dichter in Amsterdam ZO
- Utrecht Domstad, met het Rietveldcollege
- Overwinning over de Zon, met jongeren van het Haarlemcollege
- Voorleeslessen op het Mundus en basisscholen in Amsterdam
- *Twaiku* (twitter en haiku) lessen in Amersfoort
- *Junigedicht* amateurs, jongeren en professionals samen in het Westerpark luisteren en spreken poëzie.

Buiten Nederland

- Samenwerking met Poeziecentrum Gent voor de Herman de Coninckprijs
- Workshops en presentaties in Toulouse Frankrijk
- Skype poëzielessen voor de universiteit in Manno, Zwitserland

De resultaten van 2015 sluiten aan bij onze doelstelling voortdurend actuele programma's aan te bieden op basis van beproefde en nieuwe concepten. Met de organisatie van en participatie in ruim vijftig evenementen, ruim honderd bemiddelingen, met ruim dertienduizend deelnemers, zo'n zestienhonderd lessen en ruim vijftienduizend gedichten was ook 2015 een vruchtbaar jaar. Met de structurele ondersteuning van de gemeente Amsterdam en het Letterenfonds is een belangrijke basis gelegd voor het mogelijk maken van al deze activiteiten.

Alle deelnemers lazen, bespraken en schreven zelf poëzie: minimaal één gedicht, vaak meerdere. Ruim 50% van hen bezocht een openbare afsluiting van de lessen en workshops tijdens een van de ruim vijftig openbare presentaties: in schouwburgen, poppodia en musea. Naast *Lessen en Projecten op Maat* ontwikkelt School der Poëzie stevige eigen projecten met poëzie die zowel inhoudelijk als productioneel hebben bewezen dat ze stimulerend én effectief zijn:

De PoëzieRevue *(Nederlandstalige poëzie)*

Het hoogtepunt van veel projecten van School der Poëzie is de PoëzieRevue: jongeren (van een of meerdere scholen; tot zo'n 175/200 deelnemers per keer) presenteren hun eigen werk tijdens een theaterprogramma. Dit trekt altijd volle zalen – leerlingen, familie en bekenden, andere belangstellenden - en biedt de bezoekers een inspirerende show met diverse professionele kunstdisciplines in een lokaal theater.

Het concept van de PoëzieRevue is onverslijtbaar en voorziet in al onze doelstellingen: lezen en praten over poëzie, zelf schrijven en nadenken, selecteren en voordragen, én 'beleven'. Deelnemende leerlingen besteden totaal zo'n vier tot vijf uur aan het traject. Alle onderdelen van het project kunnen naar wens van de opdrachtgever worden aangepast. Ieder jaar wordt gepuzzeld om alle aanvragen voor de PoëzieRevue zo veel als mogelijk te kunnen voldoen.

De vraag naar de PoëzieRevue als project is zo groot dat niet alle scholen ´´bediend´´ kunnen worden, vervangende projecten met scholen worden gewaardeerd – bijvoorbeeld met een bezoek aan een museum - , maar navraag leert dat de Revue onverminderd hoog blijft scoren qua waardering.

VERS *(actuele Nederlandstalige poëzie)*

VERS is hét poëzieproject voor kinderen en jongeren rond de VSB Poëzieprijs. Enkele duizenden kinderen en jongeren uit Nederland en België make jaarlijks kennis met de beste en meest actuele Nederlandstalige poëzie. Vijf gedichtenbundels worden genomineerd ieder jaar wint één de VSB Poëzieprijs.

In 1994 riep VSBfonds de VSB Poëzieprijs in het leven. De prijs wordt jaarlijks uitgereikt voor de beste gedichtenbundel uit het Nederlandse taalgebied. In 2015 won de Rotterdamse stadsdichter Hester Knibbe de VSB Poëzieprijs.
Het traject in 2015 van VERS was een succes, weer meer deelnemers en deelnemende scholen en een zeer bijzonder slotmanifestatie met een uitgebreid item tijdens het jeugdjournaal.
Ook voor Vers geldt vaak: meedoen smaakt naar meer. Reden om bij de voorbereiding voor de editie van 2015 een nieuwe aanpak te ontwikkelen: meer samenwerking en uitvoering op lokaal niveau met scholen, bibliotheken en organisaties. Inhoudelijk geeft het programma´s meer reliëf. Voor het primair onderwijs is de zg. Talkshow ontwikkeld: een podiumprogramma waarin kinderen van groep 7/8 één van de genomineerde dichter interviewen en zelf optreden met een gedicht. In samenwerking met de bibliotheken van Hengelo, Rotterdam, den Haag en Nijmegen werd dit een succesvol nieuw onderdeel van Vers.
Voor de jongeren van 5 en 6 vo zijn voorrondes van Poëziedebat- en essay georganiseerd, jongeren debatteren over stellingen rond poëzie en schrijven een essay over gedichten die hen aanspreken of juist niet.
Voor het derde leerjaar vo was er natuurlijk ook de VersPoëzieRevue die in Nederland en Belgie werden uitgevoerd.
SSBA
In totaal geven 45 scholen (140 klassen) zich op om mee te doen aan Vers 2015 en krijgen ruim 4100 kinderen en jongeren les over de VSBPoezie van 2015. Er worden 24 openbare programma´s gemaakt met samen ruim 4600 bezoekers.
VERS 2015 werd mede mogelijk gemaakt door VSBfonds, stichting VSBPoëzieprijs, gemeente Rotterdam, de Taalunie, gemeente Hengelo, gemeente Gent, Huis van Gedichten, Poëziecentrum Gent, bibliotheken, scholen, theaters en vrijwilligers.
In november 2015 startte alweer de nieuwe reeks activiteiten rond de VSBPoezieprijsuitreiking 2016. Op 27 januari 2016 wordt bekend wie de belangrijke prijs voor 2016 wint en zal worden beloond met een bedrag van 25.000 euro.

Poëzie van Binnen naar Buiten *(tweejaarlijkse leerlijn poëzie voor het vmbo)*

School der Poëzie heeft voor het vmbo een frame van projecten ontwikkeld waarbij weliswaar poëzie de motor is, maar waarbij de projectstappen verlopen van binnen schools naar buitenschools. Per stad/school wordt specifiek werkmateriaal ontwikkeld zodat een algemene, maar ook lokaal gebonden leerlijn kan ontstaan. Uit het werken in een zestal plaatsen kan na 2 jaar een inhoudelijke leerlijn met poëzie én een goed beschreven werkproces ontstaan dat overdraagbaar wordt.
Eind 2013 is het project van start gegaan in Zwolle, in 2014 is gestart in Amsterdam, Zwartsluis, Dronten en Oss. Alle scholen starten collectief waarna deelprojecten in de hogere klas voort worden gezet. Vele activiteiten zijn gekoppeld aan PBB: meet en greet met samenwerkende instellingen, boekjes maken van en voor deelprojecten, bezoeken aan musea, wandeltochten door de buurt, bezoeken aan bedrijven – en inhoudelijk wordt daarna door de jongeren steeds gereflecteerd in een kort gedicht. Nu al is te zien dat twee jaar werken op een scholen zijn vruchten afwerpt: niet alleen leert de jongere zijn/haar omgeving beter kennen, juist het leren opschrijven in korte zinnen van een indruk, een gevoel verbeterd aanzienlijk. De jongeren zelf ervaren dat ook zij bezig kunnen zijn met taal en cultuur en zich kunnen presenteren bij verschillende gelegenheden. De scholen zelf ervaren dat ook getuige het feit dat nu de school uit Zwolle al te kennen heeft gegeven dat zijn dit project graag langjarig willen doen en dat scholen – die ervan hebben gehoord – het project ook willen doen.
Dit project wordt mede mogelijk gemaakt door het Fonds 21, Hervormd Weeshuis, Fonds bja-cow, provincie Overijssel, gemeente Dronten, Prins Bernhard Cultuurfonds Flevoland, Rabobank Flevoland en een breed scala aan lokale instellingen, scholen, bedrijven en vrijwilligers.

5 DOOR HET JAAE HEEN

Een chronologisch overzicht in beelden van de diverse activiteiten die School der Poëzie in 2015 organiseerde. Een compleet overzicht van alle activiteiten is terug te vinden op www.schoolderpoezie.nl

JANUARI

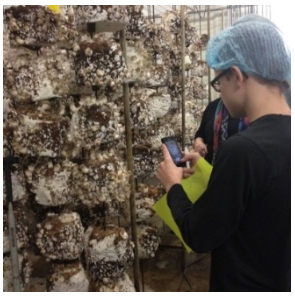

Oss, poëzie in bedrijf
Van paddenstoelen tot en met radiomasten, lantaarnpalen, verkeerslichten. Jongeren van het Hooghuis uit Oss schrijven poëzie n.a.v. inspirerende bezoeken aan Paddenstoelkwekerij Van de Vorle en het bedrijf Kaal Masten BV. Dit in het kader van het project *Poëzie van binnen naar buiten*

Rotterdam, uitreiking VSB Poëzieprijs
Op 28 januari vond de uitreiking van de VSB Poëzieprijs plaats. Voordat bekend werd dat dichter Hester Knibbe er met deze belangrijke prijs vandoor ging droegen VERS finalisten uit Rotterdam hun eigen gedicht aan publiek voor.

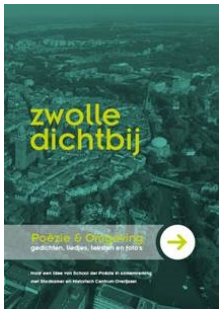

Zwolle, presentatie bundel Zwolle Dichtbij
Op 29 januari nam Henk van Voorneveld, directeur van Marketing Zwolle, het eerste exemplaar van Zwolle Dichtbij in ontvangst in het Provinciehuis. Een bundel met Zwolse verhalen, liedjes, gedichten en foto`s. Tijdens de feestelijke presentatie droegen jongeren van het Carolus Clusius College hun eigen stadsgedicht voor.

De bundel werd ontwikkeld in het kader van *Poëzie van binnen naar buiten.*

Rotterdam, uitvoering VERS Revue
Eind januari waren we in Theater 222 in Rotterdam voor de VERS Revue.

Derdeklassers van het Marnix Gymnasium en de Theaterhavo/vwo streden met hun eigen gedicht om een plek in de grote finale

Na afloop enthousiaste reacties van de scholen, bezoekers en lokale pers!

FEBRUARI

Hengelo, VERS Talkshow
'Is dichter een beroep?' In de VERS talkshow in Rabotheater Hengelo vroegen kinderen van verschillende basisscholen dichter en VSB Poëzieprijsgenomineerde Piet Gerbrandy het hemd van het lijf. Tussen de

gesprekken door lazen 20 kinderen, aangemoedigd door een jong publiek, hun mooiste zelfgeschreven gedichten voor. Een deskundige jury selecteerde acht winnaars voor de grote VERS finale voor kinderen op 27 mei in de Stadsschouwburg Amsterdam

in plaats van finale

HENGELO – Ze behoren tot de winnaars van de VERS poëziewedstrijd in het Rabotheater gisteren en mogen naar de finale op 27 mei in Amsterdam. Maar voor Bram Rosbergen en Loran Los van groep 8A van de Titus Brandsmaschool is er dan iets dat veel belangrijker is: het schooluitstapje naar Ameland. Anderen gaan wel naar Amsterdam. Finn de Jong en Koen Holst van hun school (7A) scoorden ook een finaleplek, net als Elske Bloemhof en Rivanëll Latumaerissa (beiden groep 8 De Akker) en Cansu Karatas en Darian Bouanga (groep 8 Annie M.G. Schmidtschool).
's Middags dongen leerlingen van het Twickelcollege mee naar een finaleplek voor het voortgezet onderwijs. De gedichten van Lunadia Pereira Fernandez, Karlijn Spronk, Tim Jongman, Max Oker, allen derdejaars, waren goed voor een plek in de finale. De dag werd gepresenteerd door André Accord, beatboxer en rapper. Ook dichter Piet Gerbrandy had een groot aandeel in het programma.

Leerlingen van basisscholen streden gistermorgen om een plek in de VERS-finale, een landelijk poëziewedstrijd. 's Middags waren leerlingen van het Twickel College aan de beurt. Gedichten werden afgewisseld met optredens van onder meer de urbandancegroup Turn it Loose. foto Christian van der Meij

Onder meer dagblad Tubantia besteedde op vrijdag 13 februari aandacht aan de VERS Talkshow

MAART

Nijmegen, VERS Talkshow met Anne Vegter
Op 3 maart waren we in Theater Lux voor een VERS Talkshow. Kinderen uit Nijmegen en omgeving stelden allerlei vragen aan Dichter des Vaderlands Anne Vegter.

Oss, Presentatie bundel Echt Oss
Bloemen, applaus en een hand van de burgemeester. De presentatie van 'Echt Oss' was een succes! Op vrijdag 13 maart ontving burgemeester Wobine Buijs-Gaudemans het eerste exemplaar met Osse verhalen, gedichten en foto`s. Ter gelegenheid van de feestelijke presentatie schreven jongeren van Het Hooghuis eigen gedichten. 'Zoveel verschillende onderwerpen en zo origineel verschillende verwoord.' Aldus de Osse burgemeester.

Gent, VERS Debat & Essay
Op 19 maart daagde presentator Rick de Leeuw Gentse jongeren uit tot een stevig debat over poëzie.

Een deskundige jury selecteerde zes jongeren voor het grote slotdebat in Amsterdam.

Er vonden voor VERS 2015 debatten plaats in Amsterdam, Den Haag, Haarlem, Hengelo, Gent en Rotterdam.

Amsterdam, Inspiratie voor een stadsgedicht

Schuilkerk, Dam, Nes, Begijnhof en andere locaties in Amsterdam. Voor *Poëzie & Omgeving* deden jongeren van Open Schoolgemeenschap Bijlmer in maart inspiratie op voor een stadsgedicht.

Sneek, VERS Debat & Essay yn Snits
Op 24 maart was er een VERS Debat en VERS Revue in Theater Sneek. Na afloop worden winnaars geïnterviewd door onder meer Omrop Súdwest en Omrop Fryslan. Op de radio dragen ze live hun gedichten voor. Interviews met de winnaars zijn nog steeds terug te beluisteren via de website van Omrop Fryslân

APRIL

Zwolle, Gedichten over PEC Zwolle
In het kader van *Poëzie in bedrijf* schreven jongeren van het Carolus Clusius College gedichten over PEC Zwolle. De gedichten werden op ansichtkaarten uitgebracht en verschenen op de website van de voetbalclub.

Dronten, Poëzie & media

Voordat de nieuwe studio officieel is geopend, bezochten leerlingen van het Ichthus College (Dronten) de nieuwe locatie van RTV8. In het kader van het project 'Poëzie en de Media' hadden de leerlingen nieuwsberichten geschreven en verschillende ideeën voor radioprogramma's gemaakt. Onder leiding van onze docent en artistiek leider Ilonka Verdurmen, hebben de leerlingen hun nieuwsberichten voorgedragen in de studio.

Lelystad, dichten over de Hurkende Man

In april bezochten jongeren van het Ichthus College uit Dronten het landschapskunstwerk Exposure. Lelystads wethouder Jop Fackeldey vertelden hen op de strekdam alles vertellen over dit 26 meter hoge en 60.000 kilo zware bouwwerk van Antony Gormley. Terug op school schreven ze een gedicht met Exposure als bron van inspiratie.

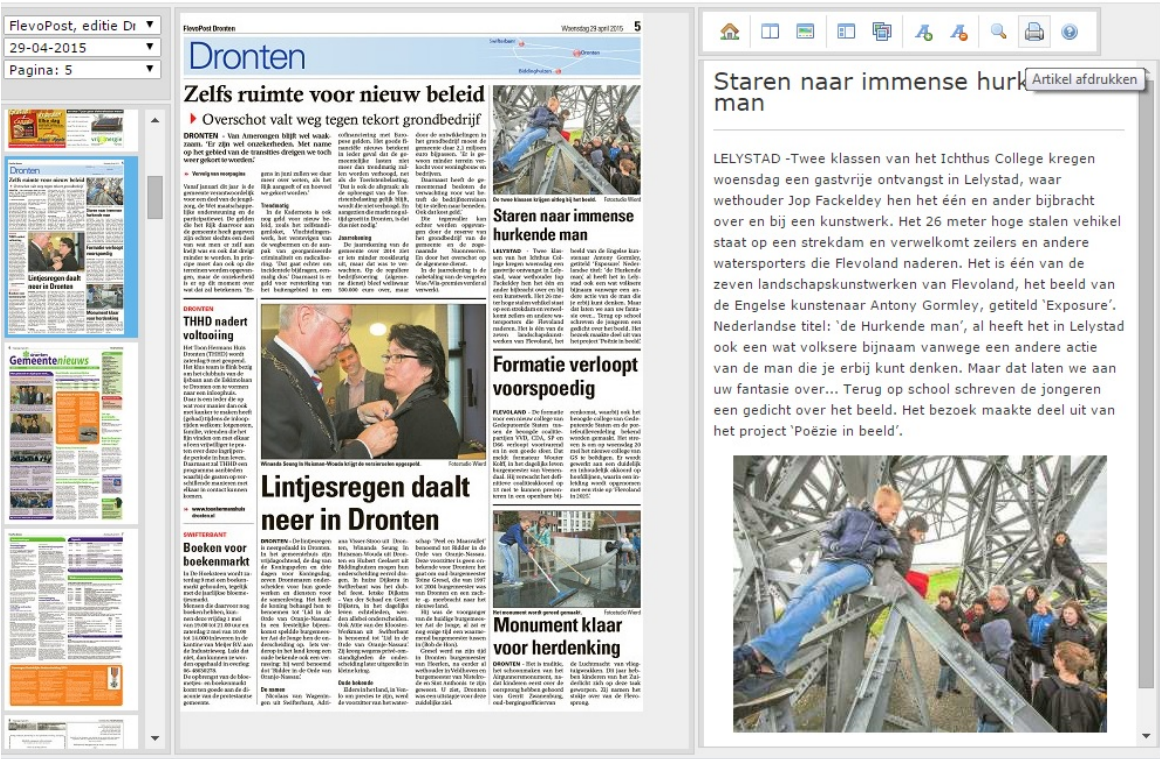

FlevoPost, editie Dr
29-04-2015
Pagina: 5

FlevoPost Dronten — Woensdag 29 april 2015 — 5

Dronten

Zelfs ruimte voor nieuw beleid

Overschot valt weg tegen tekort grondbedrijf

DRONTEN - Van Amerongen blijft wel waakzaam. 'Er zijn wel onzekerheden. Met name op het gebied van de transities dreigen we toch weer gekiezen te worden.'

Staren naar immense hurkende man

LELYSTAD - Twee klassen van het Ichthus College kregen woensdag een gastvrije ontvangst in Lelystad, waar wethouder Jop Fackeldey hen het één en ander bijbracht over en bij een kunstwerk. Het 26 meter hoge stalen vehikel staat op een strekdam en verwelkomt zeilers en andere watersporters die Flevoland naderen. Het is één van de zeven landschapskunstwerken van Flevoland, het beeld van de Engelse kunstenaar Antony Gormley, getiteld 'Exposure'. Nederlandse titel: 'de Hurkende man', al heeft het in Lelystad ook een wat volksere bijnaam vanwege een andere actie van de man die je erbij kunt denken. Maar dat laten we aan uw fantasie over... Terug op school schreven de jongeren een gedicht over het beeld. Het bezoek maakte deel uit van het project 'Poëzie in beeld'.

THHD nadert voltooing

Formatie verloopt voorspoedig

Lintjesregen daalt neer in Dronten

Boeken voor boekenmarkt

Monument klaar voor herdenking

MEI

Amsterdam, VERS Slotmanifestatie in de Stadschouwburg: een groot poëziefeest
Mei stond vooral in het teken van de VERS slotmanifestatie. Na 22 voorrondes door heel Nederland en Vlaanderen
kwamen de finalisten met hun klasgenoten naar Amsterdam voor de grote VERS Slotmanifestatie. Voor de eerste keer vond die plaats in de Stadsschouwburg Amsterdam. In drie spetterende finaleshows speelden de kinderen en jongeren de hoofdrol en presenteerden zij zichzelf voor een publiek van zo'n 500 man. Andere namen die deze dag op de planken verschenen waren onder meer Dieuwertje Blok, Rick de Leeuw en Roosbeef.

Voorafgaand aan de slotmanifestatie werd de lokale pers geïnformeerd, hetgeen resulteerde in diverse berichten in diverse kranten en websites

De dag begon met een veertiental poëzieworkshops voor kinderen uit groep 7 & 8. Door heel de Stadsschouwburg gaven dichters en artiesten als Mustafa Stitou, Diana Ozon en Kitty Courbois workshops als Poëzie & Rap, Poëzie & Graffiti en Poëzie & Schouwburg.

Om kwart over elf stroomde de grote zaal vol voor de VERS finale voor kinderen**.** 32 kinderen droegen hun eigen gedicht voor aan een tjokvolle zaal. Dieuwertje Blok presenteerde de finale. Tussen de voordrachten

door was er een poppenspel van Marlyn Coetsier en een denderend optreden van slagwerkgroep Conservatorium van Amsterdam. Jurylid Eppo van Nispen tot Sevenaer maakt de beste kinderdichter van Nederland bekend: Anissa da Fortes Cruz uit groep 8 van de Willibrordschool uit Rotterdam. 'Het gedicht houdt je van het eerste tot het laatste woord vast.' Aldus Van Nispen tot Sevenaer.

Amsterdam, Poëziewandeling.
Ondertussen arriveerden vlakbij het Centraal Station in Amsterdam touringcars met jongeren van middelbare scholen uit heel Nederland en Vlaanderen. Zij werden opgewacht door gidsen van het Gilde en docenten van School der Poëzie, die hen meenamen voor een literaire wandeling dwars door de stad, van het IJ naar de Stadsschouwburg.

Amsterdam, Jongerenfinale Vers 2015
Om 15.15 uur opende Rick de Leeuw de VERS finale voor jongeren. 38 finalisten brachten hun eigen werk op de planken.
Jasper van Gent uit Rotterdam ging er met de eerste prijs vandoor. Jasper van Gent, Marnix Gymnasium, Rotterdam. Inass Ouass van het Lyceum Pestalozzi uit Antwerpen werd tweede. Aya Coppen van het Atheneum Gentbrugge, Gent ontving de derde prijs. De voordrachtsprijs ging naar Kylan van Houten van het Gerrit van der Veen College, Asterdam.

In de avond vond het VERS slotdebat plaats. Onder leiding van Rick de Leeuw werden de degens gekruist over het verschijnsel poëzie en presenteerden jongeren hun essays. Chams Eddine Koutabi van het Lyceum Deurne (Antwerpen) werd uitgeroepen tot de beste poëzie-debater van de Benelux! Antje Meiresonne van Sint-Bavohumaniora Gent kwam als beste essayist uit de bus.
Na afloop van de slotmanifestatie werden er persberichten verstuurd aan landelijke en lokale media. De foto`s van de fotograaf Barako werden op onze Facebookpagina geplaatst en op onze website publiceerden we een fotoverslag.

Diverse kranten, magazines, radiostations, lokale en regionale tv zenders en nieuwswebsites berichtten over de VERS Slotmanifestatie. In onder meer Metro, de Gelderlander, Algemeen Dagblad en magazine Kidsweek verschenen berichten of reportages over de Slotmanifestatie.

Reportage in magazine Kidsweek

JUNI

Amsterdam, PoëzieRevues in de OBA, Amsterdam

In juni presenteerden jongeren uit heel Amsterdam in Theater van 't Woord (in de OBA) hun gedichten in vijf spetterende PoëzieRevues.

De gedichten werden afgewisseld met optredens van de dichters Mustafa Stitou, Esther Naomi Perquin en Ellen Deckwitz. Rapper en beatboxer André Accord presenteerde de programma's, met live muziek door pianist Polo de Haas en drummer Marnix Stassen.

Joy Wielkens bracht samen met de Slowaakse gitaarspeler Vlado Spisiak de mooiste songs uit alle windstreken

Amsterdam, Juni Gedicht in het Westerpark

In juni vond de tweede editie van Juni Gedicht plaats; een prachtig poëziefeest in het Westerpark te Amsterdam. Ondanks het wat regenachtige weer een mooie opkomst, fijne sfeer, mooie gedcihten in bedrijven, in het gras en op de planken. Ook de workshop voor kinderen 'Ik ben een iep' werd goed bezocht. In totaal deden veertig dichters mee aan Juni Gedicht.

SEPTEMBER

Muiden, Hooftjuweel
Op dinsdag 8 september 2015, in de overvolle, feestelijke Ridderzaal van het Muiderslot, ontving de nu 21-jarige Irshaad Kaijoem, aankomend student diergeneeskunde, uit handen van de PC Hooft Prijswinnares Anneke Brassinga het Hooftjuweel, een speciaal ontworpen penning. Nu, vijf jaar later, is hij als winnaar gekozen uit alle Kasteeljuweel-winnaars van de afgelopen dertien (!) jaar.

.

Zwartsluis, presenatatie bundel Dicht bij Zwartsluis
n september werden twee bundels feestelijk gepresenteerd. Op 25 september nam burgemeester Eddy Bilder het eerste exemplaar van de bundel DICHT BIJ ZWARTSLUIS in ontvangst. Tijdens de presentatie was een tentoonstelling van veertig Zwartsluisgedichten geschreven door jongeren van het Agnieten College. Tien jongeren droegen hun 'dorpsgedicht' voor.

Amsterdam, presenatatie bundel Amsterdam die grote stad
In Amsterdam kreeg Boudewijn Oranje het eerste exemplaar van de bundel *Amsterdam die grote stad* uitgereikt. De bundel verhaalt over Kwaku, AMS-IX, de Pijp, Foodhallen, Hotspots over het IJ, maar ook over het ontstaan van Amsterdam, de grachten, VOC, Rembrandt, handel in slaven, multiculturele stad, de Tweede Wereldoorlog, van Vondel en Bredero tot en met vrijheid van meningsuiting (van Spinoza tot en met De Schreeuw van Jeroen Henneman), en meer.

OKTOBER

Amsterdam, Read My World
In september vond de derde editie van het internationale literatuurfestival Read My World plaats. In de talkhow What Comes From Afar interviewden jongeren van het Hervormd Lyceum West, Spinoza Lyceum en De nieuwe Havo / Bredero Lyceum in vloeiend Engels the Venopian Solitude (Maleisië) en Dyah Merta (Indonesië).

Voorafgaand aan het festival lazen en bespraken meer dan 250 jongeren van drie Amsterdamse scholen het werk van de dichters en schrijvers van het Read My World Festival. Geinspireerd door dit werk schreven ze gedichten en korte verhalen. Een selectie van deze 'dichters' in de dop bracht hun eigen werk op de planken.

Jong talent uit Amsterdam Nieuw-West wint gedichtenwedstrijd

'Stadsdeelwethouder trots op poëzietalent in Nieuw-West'

In vier afwisselende PoëzieRevues brachten deze week meer dan 120 jongeren van drie verschillende Amsterdamse scholen hun poëzie op de planken van Theater de Meervaart en Theater van 't Woord.

Damin Idrizi en Isabel van den Broek (Calandlyceum), Ikram El Bakri (Mundus College) en Jawad Amarjouf (Hervormd Lyceum West) gingen er vandoor met de eerste prijzen. Deskundige jury's beoordeelden alle gedichten. 'Het niveau lag erg hoog', aldus dichter en jurylid Mustafa Stitou. Stadsdeelwethouder en jurylid Ronald Mauer concludeerde bij de prijsuitreiking dat er veel dichttalent in Nieuw-West rondloopt. De voordrachten van de jongeren maakten veel indruk op hun klasgenoten en de leerkrachten. Tijdens de literaire theatershows, waar ook ouders en andere belangstellenden welkom waren, werd het publiek getrakteerd op diverse optredens. Zo speelde pianist Polo de Haas tijdens de voordrachten van de jongeren, brachten de dichters Mustafa Stitou en Gökhan Aksoy (Dichter des Stadsdeels) hun poëzie ten tonele, trad zangeres Joy Wielkens op met Vlado Spislak op gitaar en zette breakdancegroep Turn it Loose de zaal op zijn kop. Rapper en beatboxer André Accord presenteerde de PoëzieRevues.
Ruim 700 jongeren schreven de afgelopen weken een gedicht onder leiding van docenten van School der Poëzie. De PoëzieRevues vormden het hoogtepunt van een project waaraan tweede klassen van het Calandlyceum, het Mundus College en het Hervormd Lyceum West hebben gewerkt. Een selectie van de gedichten was te horen tijdens deze revues. Hieronder de gedichten van de eerste prijswinnaars.

Wat ik nodig heb
Dinsdag, donderdag, vrijdag
en zaterdag
tussen waaiende bomen
ik heb durf nodig
ik heb wijsheid nodig
ik heb medespelers nodig

Dinsdag, donderdag, vrijdag
en zaterdag
tussen waaiende bomen
zie ik soms hijgende spelers
in de duisternis
van het verlies
en in het licht van de winst

Prezes in het midden 1e prijswinnaar Jawad Amarjouf (Herv. Lyceum West)

Damin Idrizi
Calandlyceum, klas 2TS2
1e prijs PoëzieRevue 27 oktober
Theater de Meervaart (ochtend)

DROOM
Is het nu
Is het later
Is het toekomst
Is het verleden

Is het strijd
Moet ik denken
Mijn gedachtes laten spelen
Of laat ik het drijven
Laat ik het gaan

Zou ik het willen
Mijn hoofd laten zwijgen
Denken aan de avondblauwe dagen
De toekomst bereiken

Laat ik het los
Laat ik het gaan
Als een drijvende horizon
Onder de maan
Isabel van den Broek
Calandlyceum, klas 2VG
1e prijs PoëzieRevue 27 oktober
Theater de Meervaart (middag)

De DOOD
Het is doodstil.
Je hoort geen mensen,
dieren of insecten.
Ik zie veel stenen en bomen.
De wind waait en waait.
Het is doodstil.
Kon ik er maar met iemand over
praten.
Ik voel me zo alleen
sinds jij niet meer leeft.
Het is doodstil.
Wat moet ik doen?
Mij herinneren hoe gelukkig je leefde?
Wat moet ik doen?
Horen hoe stil je bent?
Wat moet ik doen?
Weten waarom je zo snel stierf?
Ik weet niet wat ik moet doen
zonder jou.
Maar één ding weet ik wel:
er is geen leven zonder jou.
Het is doodstil.
De dood heeft je op je plek gelegd.
Volgens mij heb ik genoeg gezegd.
Ikram El Bakri (1e prijs)
Mundus College (2e klas)
1e prijs PoëzieRevue 28 oktober
Theater van 't Woord (ochtend)

DRUKTE
Ik maak drukte
Onrust en rumoer
Met mijn mond en mijn tong
met mijn stembanden
Tegen mensen
Altijd storm
Altijd storm in mijn mond
Niet te stoppen
Altijd praten tot
ik rood zie
En ik lach veel
met mijn lachkiieren
Tot zij doodmoe zijn
Soms kan ik beter stil zijn
en brieven en kaarten schrijven
Jawad Amarjouf
Hervormd Lyceum West (2e klas)
1e prijs PoëzieRevue 28 oktober
Theater van 't Woord (middag)

Amsterdam, Winnende gedichten in de krant
In oktober waren er PoëzieRevues in Theater de Meervaart en Theater van 't Woord.

Ruim 700 jongeren van het Calandlyceum, het Mundus en het Hervormd Lyceum West schreven een eigen gedicht. Deskundige jury`s bepaalden welke jongeren er met de prijzen vandoor gingen.

De gedichten van de eerste prijswinnaars werden gepubliceerd in Westerpost.

NOVEMBER

Amsterdam, Ted van Lieshout in jury PoëzieRevue
Schrijver, dichter en tekenaar Ted van Lieshout trad op en nam op vrijdag 20 november plaats in de jury van de PoëzieRevue. Hij beoordeelde gedichten van jongeren van het Fons Vitae Lyceum.

Naast Van Lieshout zaten Jessica van der Sluis, medewerker educatie & ontwikkeling bij de OBA en David Asser, rector van Het Fons Vitae Lyceum, in de jury. Aan het einde van de show maken zij de prijswinnaars bekend.

Aan deze PoëzieRevue werkten verder mee: tapdanseres Marije Nie, pianist Polo de Haas, drummer Marnix Stassen, urban dance group Turn it Loose en beatboxer, rapper en presentator André Accord.

DECEMBER

Amsterdam, Woordenstroom

Er stroomt weer water door de Amsterdamse Vijzelgracht! Geen echt water maar een blauw geverfde watergolf van tweehonderd meter lang. Daarop drijven dichtregels die kinderen hebben geschreven.

Onze poëziedocenten gaven workshops aan kinderen basisschool De Kleine Reus en basisschool De Avonturijn. Hierin schreven de kinderen korte gedichten over het water van de gracht, over wensen en wonderen, over gewone dingen en geheime zaken.

De waterstroom op de Vijzelgracht is een idee van kunstenares Nanda Lowitz en ontwerper Horst Grütering. Na tien jaar bouwen aan station Vijzelgracht voor de Noord-Zuidlijn is het bouwterrein weer tijdelijk teruggeven aan de buurt

Amersfoort, Kunstgedichten in Kunsthal KAdE
Begin december vond in Kunsthal KAdE (Amersfoort) de finale van KunstGedichten 2015 plaats. Het resultaat: prachtige gedichten, voordragende leerlingen en een publiek van trotse ouders, familie, klasgenoten en docenten tussen de kunstwerken in van Expeditie land art.

KunstGedichten is een jaarlijks terugkerend project in samenwerking met Scholen in de Kunst en Kunsthal KAdE en wordt sinds het schooljaar 2012-2013 georganiseerd.

KOP VAN OVERIJSSEL 7

SCHOLIERENPOËZIE

ZWARTSLUIS

Zwartsluis, deftig dorp
Met je blauwe wateren
Niet groot, maar toch zo bekend
Met je oude huizen
En je groene tuin
Het hart vind ik het grootst
Het zijn blauwe watergloed
En de grote sluizen
Niet alleen het meer is groot
Ook Sluzigers staan samen sterk
En dat
Dat maakt van Zwartsluis een deftig dorp

Sem van de Zweerde

Zwartsluis op een ansichtkaart

ZWARTSLUIS. Tachtig leerlingen van het Agnieten College in Zwartsluis schreven eerder dit schooljaar gedichten bij zelfgemaakte of uitgekozen (oude) foto's van bijzondere plekken in dit 'waterdorp'. Van de turfstekerij in het veen en openstaande bruggen tot bijzondere grafstenen.
Het educatieve project werd begeleid door de School der Poëzie. „Van de meest originele bijdragen hebben we ansichtkaarten gemaakt. Voor 10 euro sturen we een setje op", belooft Mick Witteveen van de school. eigen foto

Voor meer informatie, zie www.schoolderpoëzie.nl

Zwartsluis op een ansichtkaart

Jongeren van vmbo Agnieten College Zwartsluis doen mee aan *Poëzie van binnen naar buiten.* Zij schreven een gedicht over een item uit hun dorp dat hen boeit. Van openstaande bruggen tot grafstenen en van Arembergergracht tot en met de Sleepbootdagen en de Zintuigentuin. Hier lieten wij ansichtkaarten van maken.

Een dankwoord rest alle juryleden die in 2015 vrijwillig hun deskundigheid beschikbaar stelden bij uitvoeringen van de PoëzieRevue, Talkshow en Essay & Debat in al haar uitingsvormen:

Mustafa Stitou, dichter, Zeeger Ernsting, raadslid Groenlinks, Dyane Brummelhuis, rector Mundus College, Marchel Verhulst, waarnemend directeur Marcanti, Evert Jan Priester, directielid Marcanti, Peter Kwint, gemeenteraadslid SP, Ellen Deckwitz, dichter, Henk Ligthart, rector CSB, Sanne van Balen, dichter, Ester Naomi Perquin, dichter, Michaël Defuster directeur Castrum Peregrini, bestuurslid SdP, Sieglinde Vanhaezebrouck, Poëziecentrum Gent, Cees Hansen, docent Nederlands OSB, Dien Moolhuijsen, docent Calandlyceum, Adriën Schilder, directeur Stichting Educatieve Projecten, Ted van Lieshout, schrijver en dichter, Jessica van der Sluis, educatie OBA, David Asser, rector Fons Vitae, Gökhan Aksoy (dichter des stadsdeels Amsterdam Nieuw-West, Caroline Kramer, projectleider Revue de Paré Talent, Hans van Dokkum, rector HLW, Alfred Schaffer, dichter, Jan Baeke dichter, vertaler en programmeur bij Poetry International, Diana Chin-A-Fat, coördinator van de SKVR Schrijversschool en literatuurrecensent van het Algemeen Dagblad, Hester Knibbe, dichter, Peter Timmers, unitdirecteur Dalton Lyceum Barendrecht, Dominique Janssen, Bibliotheekconsulent Voortgezet Onderwijs, Piet Gerbrandy, dichter, Peter Schoof, programmamaker bij RTV Oost, Wim Kerkhofs, rector van het Twickel College, Anne Vegter, dichter, Wim van Til, dichter en oprichter van het Poëziecentrum Nederland, Marieke Hoeve, programmacoördinator basisonderwijs bij Bibliotheek Gelderland Zuid, Carl De Strycker, directeur PoëzieCentrum Gent, Koen van Bockstal, directeur Vlaams Fonds voor de Letteren en Michaël Vandebril, coördinator Antwerpen Boekenstad. Sasja Janssen, Sixtus Haverkamp, rector RSG Magister Alvinus en Wiesje Eppinga, coördinator Digitale en Educatieve Bibliotheken Mar en Fean, Joke van Leeuwen, dichter, Marjolijn Peeters, beleidsadviseur Kunst en Cultuur gemeente Den Haag en Cees Debets, directeur Theater aan het Spui, George Moormann, dichter en directeur/uitgever van de Zingende Zaag Producties, Carla Neijts, rector van het Coornhert Lyceum, Peter Verhelst, dichter, Eppo van Nispen tot Sevenaer, directeur CPNB, Joy Wielkens, zangeres, actrice, Yra van Dijk, hoogleraar Moderne Nederlandse Letterkunde, Mandela Wee Wee, acteur, Evelien van der Molen projectleider onderwijs Nederlands Debat Instituut, Jan Jaap van der Wal cabaretier, Anneke Brassinga, winnaar P.C. Hooft-prijs 2015, Ronald Mauer, stadsdeelwethouder Amsterdam Nieuw-West, Sietske Dudink, beeldend kunstenaar, poëziedocent, Adriën Schilder, directeur Stichting Educatieve Projecten, Michaël Defuster, directeur Castrum Peregrini & bestuurslid SdP, Mirjam van Campen, dichter, Freek Klijzing, directeur MCO, Hans Korff, organisatie-adviseur, Cathelijn Schilder, schrijver, docent schrijven, Margreet Klepper, docent Nederlands Sweelinck College.

Bijlage 1: Jaaroverzicht Podiumpresentaties

Openbare activiteiten					Podiumprogramma		Bezoekers podium	
van	datum	wat	locatie	plaats	A´dam	Buiten	A´dam	Buiten
JANUARI	22-1-2015	PoezieRevue	Theater van t Woord	Amsterdam	2		200	
	23-1-2015	PoezieRevue	Theater van t Woord	Amsterdam	1		200	
	26-1-2015	PoezieRevue Vers	Theater 222	Rotterdam		1		250
	28-1-2015	Uitreiking VSbPP	Kunsthal	Rotterdam		1		250
	29-1-2015	PoezieRevue Vers	Het Kruispunt	Barendrecht		1		250
	29-1-2015	Presentatie bundel PBB	Statenzaal	Zwolle		1		50
FEBRUARI	6-2-2015	Poeziedebat Vers	Schouwburg Hengelo	Hengelo		1		60
	12-2-2015	PoezieRevue Vers	Schouwburg Hengelo	Hengelo		1		200
	12-2-2015	Poezietalkshow Vers	Schouwburg Hengelo	Hengelo		1		200
MAART	3-3-2015	Poezietalkshow Vers	Theater LUX	Nijmegen		1		200
	13-3-2015	Presentatie bundel PBB	Bibliotheek	Oss		1		150
	17-3-2015	Poeziedebat Vers	Poeziecentrum	Gent		1		100
	18-3-2015	PoezieRevue Vers	Kopergieterij	Gent		1		200
	19-3-2015	PoezieRevue Vers	DeStudio	Antwerpen		2		220
	20-3-2015	Poeziedebat Vers	DeStudio	Antwerpen		1		220
	24-3-2015	PoezieRevue Vers	Theater Sneek	Sneek		1		270
	24-3-2015	Poeziedebat Vers	Theater Sneek	Sneek		1		100
	27-3-2015	Poezietalkshow Vers	Bibliotheektheater	Den Haag		2		240
	27-3-2015	Poeziedebat Vers	Bibliotheektheater	Den Haag		1		60
	31-3-2015	Poezietalkshow Vers	Bibliotheektheater	Rotterdam		1		195
	31-3-2015	Poeziedebat Vers	Bibliotheektheater	Rotterdam		1		100
APRIL	13-4-2015	PoezieRevue Vers	Toneelschuur	Haarlem		1		250
	15-4-2015	PoezieRevue	Griffioen	Amsterdam	1		175	
	22-4-2015	Poeziedebat Vers	Theater van t Woord	Amsterdam	1		60	
	23-4-2015	PoezieRevue XL	Theater van t Woord	Amsterdam	1		200	
	23-4-2015	PoezieRevue XL	Theater van t Woord	Amsterdam	1		200	
	24-4-2015	PoezieRevue XL	Theater van t Woord	Amsterdam	1		200	
	24-4-2015	PoezieRevue XL	Theater van t Woord	Amsterdam	1		200	
MEI	21-5-2015	Presentatie bundel PBB	Meerpaal	Dronten		1		60
	27-5-2015	Vers finale	Stadschouwburg	Amsterdam	1		400	
	27-5-2015	Vers finale	Stadschouwburg	Amsterdam	1		400	
	27-5-2015	Vers debat	Stadschouwburg	Amsterdam	1		250	
JUNI	4-6-2015	Revue de pare junior	De Buurtzaak	Amsterdam	1		15	
	6-6-2015	Bundelpresentatie I Riem	Studio 239	Amsterdam	1		35	
	10-6-2015	PoezieRevue XL	Theater van t Woord	Amsterdam	1		200	
	11-6-2015	PoezieRevue XL	Theater van t Woord	Amsterdam	1		200	
	11-6-2015	PoezieRevue XL	Theater van t Woord	Amsterdam	1		200	
	12-6-2015	PoezieRevue XL	Theater van t Woord	Amsterdam	1		200	
	12-6-2015	PoezieRevue XL	Theater van t Woord	Amsterdam	1		200	
	14-6-2015	Junigedicht	Westerpark	Amsterdam	1		200	
	16-6-2015	Presentatie Kasteeljuweel	Muiderslot	Muiden		1		200
SEPTEMBER	25-9-2015	Presentatie Mandelstam	Zuid oost	Amsterdam	1		60	
	18-9-2015	Presentatie A´dam en omgeving	OSB	Amsterdam	1		40	
	2-10-2015	Read My World talkshow	Read My World	Amsterdam	2		100	
	25-9-2015	Presentatie Zwartsluis	Talentstad	Zwartsluis		1		50
OKTOBER	27-10-2015	PoezieRevue	Theater van t Woord	Amsterdam	2		400	
	28-10-2015	PoezieRevue	Meervaart	Amsterdam	2		400	
NOVEMBER	20-11-2015	PoezieRevue	Theater van t Woord	Amsterdam	1		200	
	23-11-2015	PoezieRevue Vers	Theater van t Woord	Amsterdam	1		220	
DECEMBER	1-12-2015	Presentatie Landart	Museum Kade	Amersfoort		1		20
	8-12-2015	Presentatie Revu de Pare	Buurtzaak	Amsterdam	1			25
	9-12-2015	Presentatie Kasteeljuweel	Muiderslot	Muiden	1		60	
	10-12-2015	Presentatie Mandelstam	Zomixed	Amsterdam	1		50	
	17-12-2015	Presentatie Read2 me	Sweelinck	Amsterdam	1		40	
	18-12-2015	Presentatie Water geven..	Ichtus	Dronten		1		20
				Totalen	34	27	5305	3940

Bijlage 2: Jaaroverzicht Deelnemers workshops en lessen

	Lessen en workshops					Bemiddeling		Deelnemers	
	vanaf/op	wat	instelling/school	plaats	type	A´dam	Buiten	A´dam	Buiten
JANUARI	7-1-2015	PBB	15 klassen Hooghuis	Oss	vmbo 3		1		375
	19-1-2015	Poëzieworkshops	MLA	Amsterdam	vmbo 1	1	1	120	
	28-1-2015	PBB	Carolus Clusius	Zwolle	vmbo 3		1		50
	28-1-2014	Dichter inde klas	Mundus	Amsterdam	vmbo 3	1		120	
	29-1-2015	Poezie algemeen	Daltonlyceum	Barendrecht	vo 3		1		225
	22-1-2015	PoëzieRevue	Mundus	Amsterdam	vmbo 1	1		200	
	22-1-2015	PoëzieRevue	HLW	Amsterdam	vmbo 1	1		156	
	23-1-2015	PoëzieRevue	Marcanti	Amsterdam	vmbo 1	1		160	
	26-1-2015	PoëzieRevue Vers	Theaterhavo, Marnixgymn	Rotterdam	vo 3		1		240
	29-1-2015	PoëzieRevue Vers	Daltonlyceum	Barendrecht	vo 3		1		225
FEBRUARI	3-2-2015	Poëzie algemeen	Oischool Entrea	Nijmegen	speciaal o		1		27
	16-2-2015	Poëzie algemeen	Herbert Visser College	Nieuw Vennep	vmbo 4		1		100
	17-2-2015	Poëzie algemeen	BplusC	Leiden	vmbo 3		1		40
	6-2-2015	Talkshow Vers	10 klassen po 5 scholen	Hengelo	gr 7/8		5		260
	12-2-2015	Debat Vers	Twickel	Hengelo	vo 5		1		60
	12-2-2015	PoëzieRevue Vers	Twickel	Hengelo	vo 3		1		220
MAART	3-3-2015	Talkshow Vers	10 klassen po 5 scholen	Nijmegen	gr 7/8		5		260
	9-3-2015	PBB	6 klassen OSB	Amsterdam	vmbo 3	1		125	
	9-3-2015	Poëzie algemeen	7 klassen Kai Munk	Hoofddorp	havo 3		1		175
	17-3-2015	Poëzie algemeen	2 klassen Domincus Gymn	Nijmegen	vo 1		1		50
	17-3-2015	Poëzie en muziek	Kleine Kapitein	Amsterdam	po 5	1		25	
	17-3-2015	Poëzie algemeen	Martinus v Beeksch	Nijmegen	speciaal o		1		13
	18-3-2015	Poëzie algemeen	Scala lyceum	Alphen a/d Rijn	havo 4		1		225
	19-3-2015	Poëzie algemeen	Amsterdams Lyceum	Amsterdam	vo 1	1		12	
	30-3-2015	PBB	8 klassen Ichtus Dronten	Dronten	vmbo		1		200
	30-3-2015	Poëzie algemeen	Haarlem College	Haarlem	vmbo		1		126
	17-3-2015	Debat Vers	St Bavo, Gentbrugge, Wispelberg	Gent	vo6		1		100
	18-3-2015	PoezieRevue Vers	Wispelberg, Gentbrugge	Gent	vo 3		1		120
	19-3-2015	PoezieRevue Vers	Norbertus	Antwerpen	vo 3		1		57
	19-3-2015	PoezieRevue Vers	Xaverius	Antwerpen	vo 3		1		140
	19-3-2015	PoezieRevue Vers	Hoboken	Antwerpen	vo 3		1		31
	19-3-2015	PoezieRevue Vers	Pestalozzi	Antwerpen	vo 3		1		84
	19-3-2015	PoezieRevue Vers	Deurne	Antwerpen	vo 3		1		69
	19-3-2015	Debat Vers	Deurne	Antwerpen	vo 3		1		31
	24-3-2015	PoezieRevue Vers	Magister	Sneek	vo 3		1		225
	24-3-2015	Debat Vers	Magister	Sneek	vo 5		1		100
	27-3-2015	Talkshow Vers	4 scholen (8 klassen)	Den Haag	po 8		4		240
	27-3-2015	Debat Vers	HML	Den Haag	vo 5		1		120
	31-3-2015	Talkshow Vers	3 scholen po (6 klas)	Rotterdam	po 8		3		195
	31-3-2015	Debat Vers	Marnix	Rotterdam	vo 5		1		100
APRIL	9-4-2015	Poëzie algemeen	Vroman, 12 klassen	Gouda	vo 1		1		300
	13-4-2015	PoezieRevue Vers	Coornhert	Haarlem	vo 4		1		169
	15-4-2015	PoëzieRevue	CSBuitenveldert	Amsterdam	vmbo 1	1		175	
	22-4-2015	Debat Vers	Reigersbos, HLW, OSB	Amsterdam	vo 4	3		100	
	23-4-2015	PoëzieRevue	OSB	Amsterdam	vmbo 1	1		350	
	23-4-2015	PoëzieRevue	Orion	Amsterdam	speciaal o	1		80	
	23-4-2015	PoëzieRevue	Sweelink	Amsterdam	vmbo 1	1		175	
	24-4-2015	PoëzieRevue	MCO	Amsterdam	vo 1	1		175	
	13-4-2015	Skypelessen	studenten Supsi	Manno	uni				25
MEI	12-5-2015	Poezie en muziek	Aldoende	Amsterdam	po 5	1		25	
	18-5-2015	Poëzie algemeen	Gymn Apeldoorn	Apeldoorn	vo		1		50
	16-5-2015	Poëzie algemeen	Le Clap	Toulouse	volw		1		15
	27-5-2015	Poezie workshops	scholen hele land	Amsterdam	po, vo			750	

Bijlage 2: (vervolg) Jaaroverzicht Deelnemers workshops en lessen

JUNI	1-6-2015	Kasteeljuweel	div scholen	Amsterdam	vo	1		350	
	22-6-2015	Poëzie algemeen	Mediacollege	Amsterdam	vo	1		150	
	10-6-2015	PoëzieRevue	HLZ Spinoza	Amsterdam	vo 3	1		220	
	11-6-2015	PoëzieRevue	MLA	Amsterdam	vo 1	1		200	
	11-6-2015	PoëzieRevue	Clusius	Amsterdam	vo 12	1		120	
	12-6-2015	PoëzieRevue	Zuiderlicht	Amsterdam	vo 12	1		150	
	12-6-2015	PoëzieRevue	Vossius	Amsterdam	vo 1	1		135	
	22-6-2015	Poëzie algemeen	Meeegronden	Almere	vmbo		1		720
SEPTEMBER	15-9-2015	Poëzie internationaal	HLW, Brederode, Spinoza	Amsterdam	vo	3		275	
	26-9-2015	Poëzie Mandelstam	Shrilaksi, Avonturijn	Amsterdam	po	1		75	
	14-9-2015	Rap en poezie	Haarlem College	Haarlem	vmbo		1		130
	16-9-2015	Poezie en bedrijf	Talentstad	Zwartsluis	vmbo		1		50
	9-9-2015	Poezie en beeld	Talentstad	Zwartsluis	vmbo		1		75
	20-9-2015	Poezie en metro	Avonturijn, Kleine Reus	Amsterdam	po	1		130	
OKTOBER	13-10-2014	Poezieworkshops	Cultuurdagen Antwerpen	Antwerpen	volw		1		240
	27-10-2015	PoezieRevue	Caland	Amsterdam	vo 1	1		380	
	28-10-2015	PoezieRevue	HLW, Mundus	Amsterdam	vo 1	2		425	
	12-11-2015	Poezie en omgeving	Rietveld college	Utrecht	vmbo		1		75
	12-11-2015	Twaiku	Farel college	Amersfoort	vmbo		1		150
NOVEMBER	5-11-2015	Kade	8 groepen, 3 scholen	Amersfoort	vmbo		3		200
	3-11-2015	Kunstbende	3 winnaars	Amsterdam	volw	1		3	
	20-11-2015	PoezieRevue	Fons Vitea	Amsterdam	vo 1	1		200	
	14-11-2015	Muiderslot	Comenius, Willem de Zwijger	Hilversum	vo 3		1		150
	17-11-2015	Victorie over the Sun	Haarlemcollege	Haarlem	vmbo 4		1		25
	23-11-2015	Poetry beats	Haarlem College	Haarlem	vmbo		1		130
	25-11-2015	Mandelstam vo	OSB	Amsterdam	vo 4	1		25	
	23-11-2015	PoezieRevue Vers	Spinoza	Amsterdam	vo 3	1		229	
DECEMBER	4-12-2015	Overwinning over de Zon	Haarlemcollege	Haarlem	vmbo 3		1		75
	6-12-2015	Boekvrienden	Mundus	Amsterdam	vmbo 4	1		15	
	14-12-2015	Poetry beats	Casparus	Weesp	vmbo		1		75
	16-12-2015	Poezie algemeen	De Archipel	Amsterdam	volw	1		7	
	16-12-2015	Poetry beats	JP Thijsse	Castricum	vmbo 2		1		329
	15-12-2015	Read2me	Sweelink	Amsterdam	vo 2	1		75	
				Totalen		39	66	5912	7466

Bijlage 3: Jaaroverzicht Lesuren

van	tot	wat	instelling/school	plaats	type	Lesuren A´dam	Lesuren Buiten
JANUARI	7-1-2015	PBB	15 klassen Hooghuis	Oss	vmbo 3		85,0
	19-1-2015	Poëzieworkshops	MLA	Amsterdam	vmbo 1	10,0	
	28-1-2015	PBB	Carolus Clusius	Zwolle	vmbo 3		11,0
	28-1-2014	Dichter inde klas	Mundus	Amsterdam	vmbo 3	19,0	
	29-1-2015	Poezie algemeen	Daltonlyceum	Barendrecht	vo 3		31,0
	22-1-2015	PoëzieRevue	Mundus	Amsterdam	vmbo 1	46,0	
	22-1-2015	PoëzieRevue	HLW	Amsterdam	vmbo 1	3,0	
	23-1-2015	PoëzieRevue	Marcanti	Amsterdam	vmbo 1	27,5	
	26-1-2015	PoëzieRevue Vers	Theaterhavo, Marnixgymn	Rotterdam	3 vo		18,0
	29-1-2015	PoëzieRevue Vers	Daltonlyceum	Barendrecht	3 vo		22,0
FEBRUARI	3-2-2015	Poëzie algemeen	Oischool Entrea	Nijmegen	speciaal o		3,0
	16-2-2015	Poëzie algemeen	Herbert Visser College	Nieuw Vennep	vmbo 4		8,0
	17-2-2015	Poëzie algemeen	BplusC	Leiden	vmbo 3		2,0
	6-2-2015	Talkshow Vers	10 klassen po 5 scholen	Hengelo	gr 7/8		22,0
	12-2-2015	Debat Vers	Twickel	Hengelo	vo 5		6,0
	12-2-2015	PoëzieRevue Vers	Twickel	Hengelo	vo 3		12,0
MAART	3-3-2015	Talkshow Vers	10 klassen po 5 scholen	Nijmegen	gr 7/8		22,0
	9-3-2015	PBB	6 klassen OSB	Amsterdam	vmbo 3	29,0	
	9-3-2015	Poëzie algemeen	7 klassen Kai Munk	Hoofddorp	havo 3		10,0
	17-3-2015	Poëzie algemeen	2 klassen Domincus Gymn	Nijmegen	vo 1		3,0
	17-3-2015	Poëzie en muziek	Kleine Kapitein	Amsterdam	po 5	4,0	
	17-3-2015	Poëzie algemeen	Martinus v Beeksch	Nijmegen	speciaal o		3,0
	18-3-2015	Poëzie algemeen	Scala lyceum	Alphen a/d Rijn	havo 4		12,0
	19-3-2015	Poëzie algemeen	Amsterdams Lyceum	Amsterdam	vo 1	4,0	
	30-3-2015	PBB	8 klassen Ichtus Dronten	Dronten	vmbo		53,0
	30-3-2015	Poëzie algemeen	Haarlem College	Haarlem	vmbo		15,0
	17-3-2015	Debat Vers	St Bavo, Gentbrugge, Wispelberg	Gent	vo6		10,0
	18-3-2015	PoezieRevue Vers	Wispelberg, Gentbrugge	Gent	vo 3		10,0
	19-3-2015	PoezieRevue Vers	Norbertus	Antwerpen	vo 3		12,0
	19-3-2015	PoezieRevue Vers	Xaverius	Antwerpen	vo 3		28,0
	19-3-2015	PoezieRevue Vers	Hoboken	Antwerpen	vo 3		4,0
	19-3-2015	PoezieRevue Vers	Pestalozzi	Antwerpen	vo 3		8,0
	19-3-2015	PoezieRevue Vers	Deurne	Antwerpen	vo 3		12,0
	19-3-2015	Debat Vers	Deurne	Antwerpen	vo 3		6,0
	24-3-2015	PoezieRevue Vers	Magister	Sneek	vo 3		12,0
	24-3-2015	Debat Vers	Magister	Sneek	vo 5		6,0
	27-3-2015	Talkshow Vers	4 scholen (8 klassen)	Den Haag	po 8		20,0
	27-3-2015	Debat Vers	HML	Den Haag	vo 5		6,0
	31-3-2015	Talkshow Vers	3 scholen po (6 klas)	Rotterdam	po 8		14,0
	31-3-2015	Debat Vers	Marnix	Rotterdam	vo 5		12,0
APRIL	9-4-2015	Poëzie algemeen	Vroman, 12 klassen	Gouda	vo 1		22,5
	13-4-2015	PoezieRevue Vers	Coornhert	Haarlem	vo 4		10,0
	15-4-2015	PoëzieRevue	CSBuitenveldert	Amsterdam	vmbo 1	23,0	
	22-4-2015	Debat Vers	Reigersbos, HLW, OSB	Amsterdam	vo 4	10,0	
	23-4-2015	PoëzieRevue	OSB	Amsterdam	vmbo 1	9,5	
	23-4-2015	PoëzieRevue	Orion	Amsterdam	speciaal o	2,0	
	23-4-2015	PoëzieRevue	Sweelink	Amsterdam	vmbo 1	23,0	
	24-4-2015	PoëzieRevue	MCO	Amsterdam	vo 1	41,0	
	13-4-2015	Skypelessen	studenten Supsi	Amsterdam	uni		2,0
MEI	12-5-2015	Poezie en muziek	Aldoende	Amsterdam	po 5	4,0	
	18-5-2015	Poëzie algemeen	Gymn Apeldoorn	Apeldoorn	vo		4,0
	16-5-2015	Poëzie algemeen	Le Clap	Toulouse	volw		2,0
	27-5-2015	Poezie workshops	scholen hele land	Amsterdam	po, vo	65,0	

Bijlage 3: (vervolg) Jaaroverzicht Lesuren

JUNI	1-6-2015	Kasteeljuweel	div scholen	Amsterdam	vo	36,0	
	22-6-2015	Poëzie algemeen	Mediacollege	Amsterdam	vo	32,0	
	10-6-2015	PoëzieRevue	HLZ Spinoza	Amsterdam	vo 3	30,5	
	11-6-2015	PoëzieRevue	MLA	Amsterdam	vo 1	6,0	
	11-6-2015	PoëzieRevue	Clusius	Amsterdam	vo 12	6,0	
	12-6-2015	PoëzieRevue	Zuiderlicht	Amsterdam	vo 12	22,0	
	12-6-2015	PoëzieRevue	Vossius	Amsterdam	vo 1	17,5	
	22-6-2015	Poëzie algemeen	Meergronden	Almere	vmbo		144,0
SEPTEMBEI	15-9-2015	Poëzie internationaal	HLW, Brederode, Spinoza	Amsterdam	vo	31,0	
	26-9-2015	Poëzie Mandelstam	Shrilaksi	Amsterdam	po	6,0	
	14-9-2015	Rap en poezie	Haarlem College	Haarlem	vmbo		15,0
	16-9-2015	Poezie en bedrijf	Talentstad	Zwartsluis	vmbo		23,0
	9-9-2015	Poezie en beeld	Talentstad	Zwartsluis	vmbo		26,0
	20-9-2015	Poezie en metro	Avonturijn, Kleine Reus	Amsterdam	po	11,0	
OKTOBER	13-10-2014	Poezieworkshops	Cultuurdagen Antwerpen	Antwerpen	volw		22,0
	27-10-2015	PoezieRevue	Caland	Amsterdam	vo 1	47,0	
	28-10-2015	PoezieRevue	HLW, Mundus	Amsterdam	vo 1	73,0	
	12-11-2015	Poezie en omgeving	Rietveld college	Utrecht	vmbo		30,0
	12-11-2015	Twaiku	Farel college	Amersfoort	vmbo		10,0
NOVEMBEI	5-11-2015	Kade	8 groepen, 3 scholen	Amersfoort	vmbo		30,0
	3-11-2015	Kunstbende	3 winnaars	Amsterdam	volw	4,0	
	20-11-2015	PoezieRevue	Fons Vitea	Amsterdam	vo 1	10,0	
	14-11-2015	Muiderslot	Comenius, Willem de Zwijger	Hilversum	vo 3		19,0
	17-11-2015	Victorie over the Sun	Haarlemcollege	Haarlem	vmbo 4		50,0
	23-11-2015	Poetry beats	Haarlem College	Haarlem	vmbo		15,0
	25-11-2015	Mandelstam vo	OSB	Amsterdam	vo 4	2,0	
	23-11-2015	PoezieRevue Vers	Spinoza	Amsterdam	vo 3	20,0	
DECEMBER	4-12-2015	Overwinning over de Zon	Haarlemcollege	Haarlem	vmbo 3		0,0
	6-12-2015	Boekvrienden	Mundus	Amsterdam	vmbo 4	6,0	
	14-12-2015	Poetry beats	Casparus	Weesp	vmbo		9,0
	16-12-2015	Poezie algemeen	De Archipel	Amsterdam	volw	3,0	
	16-12-2015	Poetry beats	JP Thijsse	Castricum	vmbo 2		20,0
	15-12-2015	Read2me	Sweelink	Amsterdam	vo 2	5,0	
				Totalen		688,0	951,5